

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
Тернопільський національний технічний
університет імені Івана Пулюя

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

***МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ
ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ
РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ «АУДИТ»***

для студентів 3 курсу заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного
рівня «бакалавр», спеціальності 6.030509 «Облік і аудит»

Методичні вказівки для проведення практичної роботи з дисципліни «Аудит» для студентів 3 курсу заочної форми навчання освітньо – кваліфікаційного рівня «бакалавр», спеціальності 6.030509 «Облік і аудит».

Укладачі: Шостаківська Надія Мхайлівна,
Кандидат педагогічних наук, викладач кафедри обліку та аудиту ТНТУ.

Рецензент: Білоус Ольга Степанівна,
доктор економічних наук, професор, завідувач
кафедри бухгалтерського обліку та аудиту ТНТУ

**Методичні вказівки для проведення практичної роботи з дисципліни «Аудит» розглянуто і затверджено на засіданні кафедри бухгалтерського обліку та аудиту
Протокол №1 від 01.09.2016р.**

**Схвалено і рекомендовано до друку засіданням методичної комісії факультету економіки та підприємницької діяльності ТНТУ
Протокол № 2 від 20.09.2016р.**

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
1. Зміст дисципліни і розподіл часу за формами навчальної роботи студента	5
2. Стислий зміст теоретичного матеріалу курсу та рекомендації щодо самостійного вивчення.	6
Тема 1: Теоретичні засади аудиту в Україні.	6
Тема2: Правова основа і правове забезпечення аудиту	8
Тема 3. Методика проведення аудиту	11
Тема 4. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення	13
Тема 5. Аудиторські послуги	17
Тема 6. Методичні прийоми та процедури аудиту фінансової звітності.	20
Тема 7: Методичні прийоми аудиту фінансової звітності на підприємстві	21
Тема 8. Аудиторський ризик , та методика його використання .	26
Тема 9. Помилки й шахрайство	29
Тема 10. Планування, стадії та процедури аудиту	32
Тема 11. Аудиторські докази	36
Тема 12. Аудиторські робочі документи	39
Тема 13. Аудиторський звіт та аудиторський висновок	43
Тема 14: Становлення внутрішнього аудиту в Україні	46
Тема 15: Стандарти Внутрішнього аудиту.	49
Тема 16: Реалізація матеріалів внутрішнього аудиту	51
Тема 17. Організація служби внутрішнього аудиту (СВА)	53
Тема 18: Робота СВА з матеріалами аудиту після затвердження остаточної редакції «Аудиторського звіту»	55
 3. Базові терміни й поняття курсу.	 59
 4. Тематика контрольних робіт для студентів заочної форми навчання та методичні вказівки до її виконання.	 66
 5. Тематика Курсових робіт з курсу "аудит" для студентів спеціальності 6.030509 "облік і аудит" всіх форм навчання	 70
 6. Перелік питань підсумкового контролю знань Студентів З дисципліни "аудит"	 72
 7. Рекомендована література по дисципліні	 74

ПЕРЕДМОВА

В умовах ринкової економіки розвиваються різні форми незалежного контролю, однією з яких є аудит. Аудит має особливе значення для користувачів фінансової звітності, які зацікавлені в підтвердженні вірогідності, реальності і повноти наведеної в ній інформації. Актуальність даної проблеми зростає в умовах переходу України на міжнародні стандарти обліку, що, в свою чергу, вимагає від майбутніх фахівців з економіки уміння розробки нових напрямків і задач аудиту, рекомендацій з виконання аудиторських процедур, оцінки окремих виробничих ситуацій.

Протягом останніх років в Україні проведені значні заходи, які спрямовані на розвиток аудиторської сфери послуг та її становлення як незалежного виду фінансово-господарського контролю.

Важливе значення для засвоєння теоретичного матеріалу мають практичні (семінарські) заняття. Тому, в зазначених методичних вказівках розроблено перелік необхідних питань, список рекомендованої наукової літератури, яким необхідно користуватись при підготовці до цих питань.

РОБОЧА ПРОГРАМА З КУРСУ “АУДИТ” (спеціальність 6.030509 “Облік і аудит”).

Мета і завдання дисципліни, її місце в навчальному процесі.

- ☞ Мета викладання дисципліни “Аудит” полягає в тому, щоб вивчити сутність, значення та принципи побудови аудиту: його предмет, об’єкти та метод; види аудиту та його відмінність від інших форм контролю; концепції, постулати та стандарти аудиту; організація аудиту та його процесу; аудиторський ризик та методи його оцінки; планування аудиту та аудиторські процедури; аудиторські докази та оцінка якості роботи аудитора і аудиторські висновки та звіти; аудит фінансового стану.
- ☞ Завдання вивчення дисципліни “Аудит” в тому, щоб студент доктонало засвоїв Закон України “Про аудиторську діяльність”, знав методи і прийоми проведення аудиторських перевірок, зумів спланувати свою роботу, у визначені терміни провести аудит та правильно оформити аудиторський звіт і аудиторський висновок.
- ☞ Перелік дисциплін, що забезпечують вивчення “Аудиту”. З аудитом тісно пов’язані: економічна теорія, основи права, філософія, фінансовий та управлінський облік, контроль і ревізія в сільському господарстві, фінансова звітність.

1. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ І РОЗПОДІЛ ЧАСУ ЗА ФОРМАМИ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змісто вні модул і	Назва теми	Кількість годин відведених на:				
		Лекційн і заняття	Практи чні заняття	Індивідуа льна робота студента	Самості йна робота студента	всього
Семестр 7						
Модуль 1. Теоретичні та організаційні основи аудиту.						
ЗМ 1	Тема 1: Теоретичні засади аудиту в Україні.	2	2	-	6	10
	Тема2: Правова основа і правове забезпечення аудиту	2	2	-	6	10
	Тема 3. Методика проведення аудиту	4	4	-	8	16
	Тема 4. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення					
Всього:		8	8	-	20	36
Модуль 2. Методика аудиту						
ЗМ 2	Тема 5. Аудиторські послуги	8	8	-	14	30
	Тема 6. Методичні прийоми та процедури аудиту фінансової звітності.					
	Тема 7: Методичні прийоми аудиту фінансової звітності на підприємстві					
	Тема 8. Аудиторський ризик , та методика його використання .					
	Тема 9. Помилки й шахрайство	2	2	-	8	12
	Тема 10. Планування, стадії та процедури аудиту	2	2	-	6	10
	Тема 11. Аудиторські докази	4	4	-	4	12
	Тема 12. Аудиторські робочі документи					
Всього:		16	16	-	32	64
Модуль 3. Технологія внутрішнього аудиту						
ЗМ 3	Тема 13. Аудиторський звіт та аудиторський висновок	6	6	-	8	20
	Тема 14: Становлення внутрішнього аудиту в Україні					
	Тема 15: Стандарти Внутрішнього аудиту.					
	Тема 16: Реалізація матеріалів внутрішнього аудиту	2	2	-	4	8
	Тема 17. Організація служби внутрішнього аудиту (СВА)	2	2	-	4	8
	Тема 18: Робота СВА з матеріалами аудиту після затвердження остаточної редакції «Аудиторського звіту»	2	2	-	4	8
Всього:		12	12	-	20	44
Разом за 7 семестр:		36	36	-	72	144
Всього з дисципліни:		36	36	-	72	144
Форма модульного контролю – тестування, опитування, здача індивідуальної роботи						

1. СТИСЛИЙ ЗМІСТ ТЕОРЕТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ КУРСУ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ

Самостійна робота студентів з дисципліни «Аудит» включає:

- Опрацювання законодавчих актів і нормативно – правових документів;
- Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу;
- Підготовка до практичних занять;
- Використання студентами завдань, призначених для самостійної роботи та індивідуальних контрольних робіт.

Тема 1: Теоретичні засади аудиту в Україні.

Поняття і, мета і завдання аудиторської діяльності, потреби потенційного чи існуючого інвестора. Класифікація аудиторських послуг. Передумови та історія виникнення аудиту. Розвиток аудиту в Україні.

Теми рефератів

1. Місце і роль аудиту в системі фінансового контролю.
2. Перспективи розвитку підрозділів аудиту в державному секторі контролю в Україні.
3. Професійна етика в аудиті: особливості регулювання та проблеми дотримання.
4. Основні напрямки розвитку аудиту в Україні.
5. Професійні організації аудиторів в Україні та за кордоном.
6. Розвиток аудиторських послуг в контексті глобалізації та інтернаціоналізації бізнесу.
7. Моніторинг внутрішнього контролю: сутність та процедури.
8. Завдання внутрішнього аудиту в системі управлінського контролю.

Запитання й завдання для самоконтролю знань

1. Поняття аудиту та його сутність?
2. В якому році й у якій країні вперше законодавчо було закріплено обов'язкове проведення аудиту?
3. В якому році був прийнятий Закон України “Про аудиторську діяльність”?
4. Що розуміють під поняттями “аудиторська діяльність”, “Аудит”?
5. З якою метою проводиться аудит фінансової звітності?
6. Які основні завдання аудиту?
7. Що розуміють під предметом та об'єктами аудиту?
8. Що розуміють під методом аудиту?
9. Види аудиту й аудиторські послуги?

Тестові завдання

1. Мета незалежного аудиту полягає у:

- а) виявленні помилок і порушень у бухгалтерському обліку і звітності клієнта з метою встановлення винних осіб;
- б) наданні об'єктивної інформації про достовірність бухгалтерської звітності підприємств і організацій, їх фінансовий стан та інші аспекти діяльності;
- в) виконанні замовлень державних органів щодо перевірки фінансової звітності суб'єктів господарювання над недержавним сектором економіки.

2. Перша в історії аудиторська суорганізація (об'єднання)

- а) Американська асоціація дипломованих суспільних бухгалтерів;
- б) Единбурзький інститут аудиторів;
- в) Нью-Йорська асоціація аудиторів;
- г) комітет практики аудиту (Великобританія).

3. Організаційне оформлення аудиту в Україні відбулося у зв'язку з:

- а) відкриття в Україні дочірньої фірми Артур Андерсен (1992р.);
- б) діяльністю на території України представництв АТ "Інаудит", заснованого за часів СРСР (1987р.);
- в) прийняттям і введенням у дію Закону України "Про аудиторську діяльність" (1993р.).

4. Які особи мають право складати іспит на отримання сертифіката аудитора:

- а) громадяни України – випускники економічних вузів, котрі отримали освіту за спеціальністю "Облік і аудит" (не нижче освітнього рівня бакалавра) і пропрацювали бухгалтером не менше трьох років;
- б) будь-які особи, які мають вищу освіту і стаж роботи не менше трьох років;
- в) громадяни України, що мають вищу освіту (не нижче освітнього рівня спеціаліста) і стаж роботи не менше трьох років підряд за фахом аудитора, ревізора, юриста, фінансиста або економіста.

5. Які завдання аудиту належать до завдань на макрорівні?

- а) вивчення бізнесу клієнта;
- б) складання загального плану аудиту;
- в) розробка національних нормативів аудиту.

6. Аудит фінансової звітності є функцією:

- а) господарського контролю;
- б) внутрішнього контролю;
- в) економічного контролю;
- г) фінансово-господарського контролю.

7. Супутні аудиту послуги є функцією:

- а) фінансово-господарського контролю;
- б) господарського контролю;
- в) управління;
- г) економічного контролю.

8. Видами економічного контролю є:

- а) тематична перевірка фінансової звітності;
- б) аудит фінансової звітності;
- в) державний контроль;
- г) службове розслідування;
- д) муніципальний контроль;
- е) незалежний контроль.

9. Формами економічного контролю є:

- а) внутрішньогосподарський контроль;
- б) внутрішньовідомчий;
- в) аудит зовнішній.

10. Сертифікат аудитора обов'язково повинен мати:

- а) старший аудитор;
- б) молодший аудитор;
- в) засновник аудиторської фірми, частка якого в статутному капіталі становить 25%;
- г) директор аудиторської фірми;
- д) експерт.

Задачі для самостійного розв'язання

Задача 1

Необхідно:

Відобразити на рахунках бух. обліку практичну ситуацію по продажу підприємством штампувального верстату.

Дані для виконання:

- 1. Договірна ціна верстату – 600 грн.
- 2. Первісна вартість – 800 грн.
- 3. Знос склав – 10% (або 80 грн.)

Рекомендована для самостійного вивчення література за темою

- 1. Про аудиторську діяльність: Закон України № 3125-ХІІ від 22.04.1993р. (у редакції від 14.09.2006)
- 2. Белуха Н. Т. Аудит: Учебник. – К.: Знання, КОО, 2000.-С.19-27.
- 3. Аудит: Учебник для вузов/В. И. Подольский, Г. Б. Поляк, А. А. Савин и др.; Под ред. проф. В. И. Подольского. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001.-С.26-37.
- 4. Давидов Г. М. Аудит: Навч. посіб. –К.: Т-во “Знання”, КОО, 2001.-С.10-24.
- 5. Савченко В.Я. Аудит: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2002.—С.8-14.

Тема 2: Правова основа і правове забезпечення аудиту

Зміст нормативно – правового регулювання аудиторської діяльності. Аудиторська палата України (АПУ). Сертифікація аудиторів. Члени аудиторської палати України. Регіональне відділення аудиторської палати України. Спілка аудиторів України (САУ).

Теми рефератів

- 1. Значення принципу незалежності в процесі забезпечення якості аудиторських послуг.
- 2. Види та методи прогнозування етичних конфліктів в процесі аудиту.
- 3. Регулювання аудиторської діяльності в Україні та забезпечення незалежності аудиторської діяльності.
- 4. Напрями удосконалення професійного регулювання в аудиті.
- 5. Світові тенденції в застосуванні Міжнародних стандартів аудиту.
- 6. Світовий досвід функціонування саморегулюючих професійних об'єднань.
- 7. Громадянський вплив на регулювання структури та якості аудиторських послуг

Запитання й завдання для самоконтролю знань

1. Законодавче і нормативне регулювання аудиторської діяльності в Україні.
2. Назвіть функції Аудиторської палати України.
3. Аудиторська палата України, порядок її створення і діяльності.
4. Назвіть три варіанти розподілу й планування праці аудитора.
5. Дайте характеристику кожному варіантові розподілу та планування праці аудитора.
6. Які методи коригування праці аудиторів Ви знаєте?
7. Назвіть види контролю якості праці аудиторів.
8. Зі скількох нормативів складається система національних нормативів аудиту в Україні?
9. З якою метою був упроваджений Кодекс професійної етики аудиторів України?
10. Назвіть найважливіші принципи професійної етики.

Тестові завдання

1. Суть аудиту (стисло):

- а) документальний контроль;
- б) висновок про податковий облік;
- в) незалежна експертиза;
- г) судово-бухгалтерська експертиза.

2. Хто визначає порядок сертифікації аудиторів в Україні?

- а) Міністерство фінансів України;
- б) Спілка аудиторів України;
- в) Аудиторська палата України;
- г) арбітражний суд.

3. Основні елементи визначення аудиту:

- а) об'єкт, суб'єкт, мета і критерії достовірності інформації, користувачі;
- б) аудиторський висновок, фінансова звітність, незалежність;
- в) незалежний аудитор, загальні принципи обліку, надання послуг;
- г) висловлення думки, висновок, ризик, суттєвість.

4. Професійна незалежність аудитора:

- а) правова, етична, економічна;
- б) саморегулювання професії, контрактні взаємовідносини, відповідальність за роботу інших аудиторів;
- в) компетентність, конфіденційність, добросовістність;
- г) обмеження видів діяльності, відсутність фінансового інтересу.

5. Етичні вимоги до аудиту:

- а) незалежність, об'єктивність, планування;
- б) незалежність, компетентність, відповідальність за висновок;
- в) конфіденційність, незалежність, компетентність;
- г) доброзичливість, конфіденційність, незалежність, компетентність, об'єктивність.

6. Функції професійної організації аудиторів України (Спілки аудиторів України (САУ)):

- а) делегування представників до Аудиторської палати України (АПУ), внесення на розгляд АПУ проектів норм і стандартів, затвердження програми підготовки аудиторів, сертифікація;

- б) внесення на розгляд АПУ проектів, норм і стандартів, делегування представників до АПУ, соціальне страхування членів, порушення клопотання про дострокове відкликання членів АПУ;
- в) сертифікація, затвердження програми підготовки кадрів, затвердження норм і стандартів аудиту.

7 Кваліфікаційні вимоги до професії аудитора:

- а) середня освіта, складання іспитів, практична діяльність не менше 5 років;
- б) економічна освіта, відсутність судимостей за корисливі злочини, стаж роботи не менше 1 року, складання іспитів;
- в) вища освіта, стаж роботи не менше 3 років на посадах бухгалтера, економіста тощо, відсутність судимостей за корисливі злочини, складання іспиту.

8. Хто відповідає за достовірність бухгалтерської звітності, яку перевіряє аудитор:

- а) аудитор;
- б) керівник і головний бухгалтер підприємства;
- в) керівник аудиторської фірми;
- г) головний бухгалтер.

9. Необхідність виникнення аудиту обумовлена:

- а) бажанням підприємців приховати податки від контролюючих органів;
- б) неспівпаданням інтересів між тими, хто займається управлінням підприємством, і тими, хто вклав кошти в його діяльність;
- в) потребою перевірити дотримання законодавства щодо встановлення і застосування цін та економічного обґрунтування їх у всіх галузях економіки.

10. За обов'язковістю проведення аудит поділяють на:

- а) внутрішній і зовнішній;
- б) обов'язковий та ініціативний;
- в) аудит господарської діяльності й аудит фінансової звітності;
- г) обов'язковий і внутрішній.

Задачі для самостійного розв'язання

Задача 1

Для придбання матеріалів ТОВ „Альфа” взяло кредит на чотири місяця під 40% річних в сумі 8000 грн. Купівельна вартість матеріалів склала 6000 грн. (в т.ч. ПДВ), транспортні витрати на перевезення – 240 грн. (в т.ч. ПДВ), інформаційні послуги, пов'язані з пошуком даних матеріалів, склали - 120 грн. (в т.ч. ПДВ).

Заробітна зарплата робітників за розвантаження матеріалів, що надійшли, склала - 300 грн., заробітна плата адміністративного персоналу – 500 грн.

Задача 2

Визначити значущість загрози незалежності аудитора, який здійснює перевірку фінансової звітності ЗАТ, керівником якого є дружина. Запропонуйте застережні заходи з метою уникнення порушень професійної етики аудитором.

Задача 3

Аудиторська фірма «Аудит-сервіс» здійснює перевірку фінансової звітності ВАТ «Моноліт». В ході перевірки виявляється, що дружина заступника керівника аудиторської фірми працює провідним економістом у фінансовому відділі, який готує частину аналітичної інформації для фінансової звітності ВАТ «Моноліт».

Визначити, чи існує етичний конфлікт, якщо так, то класифікуйте його та запропонуйте шляхи його розв'язання.

Рекомендована для самостійного вивчення література за темою

1. Про аудиторську діяльність: Закон України № 3125-ХІІ від 22.04.1993р. // Закони України. Т.5. – К.: Ін-т Законодавства Верховної Ради України, 1996. – С. 103-112.
2. Международные стандарты аудита и кодекс этики профессиональных бухгалтеров. – М., 2000. – 699 с..
3. Білуха Н. Т. Аудит: Учебник. – К.: Знання, КОО, 2000. – С.37-49.
4. Аудит: Учебник для вузов / В. И. Подольский, Г. Б. Поляк, А. А. Савин и др.; Под ред. проф. В. И. Подольского. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001. – С.53-61.
5. Давидов Г. М. Аудит: Навч. посіб. – К.: Т-во “Знання”, КОО, 2001. – С.10-24.
6. Савченко В.Я. Аудит: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2002. – С.40-77.

Тема 3: Методика проведення аудиту

Умови підготовки, форми і зміст листа-зобов'язання аудиторської організації на проведення аудиту. Договір про надання аудиторських послуг. Методика проведення аудиту. Методичні прийоми організації аудиторської перевірки.

Теми рефератів

1. Загальні положення та суть аудиту ефективності використання державних коштів.
2. Етапи аудиту ефективності використання державних коштів.
3. Регулювання аудиторської діяльності в умовах ринку.
4. Аудиторська палата України (АПУ).
5. Професійні об'єднання аудиторів.
6. Сертифікація та підвищення кваліфікації аудиторів.
7. Реєстр аудиторських фірм та аудиторів.

Запитання й завдання для самоконтролю знань

1. Укажіть призначення листа-зобов'язання.
2. Яким чином можуть бути врегульовані відносини між аудиторською фірмою та підприємством - замовником?
3. Які обов'язкові вказівки з умов аудиторської перевірки, зобов'язань має містити лист-зобов'язання?
4. Яка послідовність підготовки й підписання договору на проведення аудиту?
5. Назвіть основні підходи до створення методик аудиту та дайте їм характеристику.
6. Назвіть складові частини методики аудиту.
7. Методи організації аудиторської перевірки.

Тестові завдання

1. Що таке економічний контроль?

- а) Функція системи управління суспільством.

- b) Політика менеджменту.
- c) Проведення операцій по встановленню відповідності.
- d) Перевірки з боку органів ДПА.
- e) Аудиторські перевірки діяльності.

2. Назвіть найважливіший рівень контролю з точки зору власника?

- a) Державний контроль.
- b) Внутрішній господарський контроль.
- c) Аудиторський контроль.
- d) Контроль фінансових органів.
- e) Контроль з боку вищестоящої організації.

3. Що таке контроль?

- a) Виконання роботи під наглядом уповноваженого органу.
- b) Відносини між суб'єктами перевірок.
- c) Перевірка, спостереження з метою контролю.
- d) Важливий принцип соціалістичного розрахунку
- e) Дії по створенню відповідного середовища по збереженню власності.

4 Ревізія це:

- a) Стадія, за якою слідує покарання посадових осіб.
- b) Вираз недовіри об'єкту перевірки.
- c) Перегляд виконаних дій.
- d) Обстеження фінансово-господарської діяльності.
- e) Одна з форм контролю.

№ 5 Мета контролю це:

- a) Встановлення винних у порушеннях осіб.
- b) Проведення певної політики підприємства.
- c) Підвищення доходів підприємства.
- d) Зниження витрат підприємства
- e) Блокування небажаних відхилень параметрів діяльності від встановленої програми.

6 На яку особу покладено відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів у первинних документах на об'єкті аудиту.

- a) На аудитора.
- b) На бухгалтера.
- c) На власника або уповноважений орган.
- d) На фінансового менеджера.
- e) На голову ради директорів.

7 Яка особа забезпечує на підприємстві дотримання методології бухгалтерського обліку, складання і подання звітності, організацію контролю ?

- 8. Голова ревізійної комісії АТ.
- 9. Аудитор.
- 10. Власник.
- 11. Головний бухгалтер.
- 12. Виконавчий директор.

8. В яких випадках проводиться обов'язкова інвентаризація майна?

- a) Не встановлене.
- b) При зміні організаційно-правовій формі
- c) За умови надмірної прибутковості.
- d) При переданні майна в оренду, перед складанням річного фінансового звіту, при зміні відповідальних матеріальних осіб.
- e) За наявності збитків.

9 Встановлені строки звернення адміністрації до суду за невиконання трудових обов'язків працівника.

- a) Один рік.
- b) Три роки.
- c) Підприємство встановлює само.
- d) Не встановлено.
- e) Один місяць.

10. Умови відшкодування збитків винною особою:

- a) Підприємство встановлює само
- b) Не регламентоване.
- c) За домовленістю між працівником та адміністрацією.
- d) Наявність договору про матеріальну відповідальність.
- e) Письмова згода працівника.

Задачі для самостійного розв'язання

Задача 1.

1. Назвати сутність і склад адміністративних витрат.
2. Визначити величину витрат за місяць і списати їх та фінансові результати.
3. Відобразити в обліку господарських операцій.

№	Зміст господарських операцій.	Сума	Дт	Кт
1	Нараховано з/п адміністрації підприємства.	3000,00	92	66
2	Нараховано обов'язкові страхові збори в розмірі 36,8%	?	92	65
3	Нараховано знос обладнання офісу.	200,00	92	13
4	Відображено витрати на службові відрядження.	100,00	92	372
5	Списано матеріали на ремонт офісу.	585,00	92	201
6	Списано адміністративні витрати на фін. результати.	?	791	92

Задача 2.

Необхідно:

1. Визначити первісну вартість придбаної комп'ютерної програми "1С Підприємства"
2. Скласти бухгалтерські проводки.

Дані для виконання:

1. Вартість програми – 2000 грн. (в т. ч. ПДВ)
2. Послуги фірми за встановлення програми – 750 грн. (в т. ч. ПДВ)
3. Проведено оплату рахунків.

Рекомендована для самостійного вивчення література за темою

1. Про аудиторську діяльність: Закон України № 3125-ХІІ від 22.04.1993р. // Закони України. Т.5. – К.: Ін-т Законодавства Верховної Ради України, 1996. – С. 103-112.
2. Белуха Н. Т. Аудит: Учебник. – К.: Знання, КОО, 2000.-С.169-205.
3. Аудит: Учебник для вузов / В. И. Подольский, Г. Б. Поляк, А. А. Савин и др.; Под ред. проф. В. И. Подольского. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001.-С.180-209, 259-266.
4. Давидов Г. М. Аудит: Навч. посіб. –К.: Т-во "Знання", КОО, 2001.-С.41-45.
5. Аудит і ревізія підприємницької діяльності: Навч. посібн./ Ф. Ф. Бутинець та ін.; За ред. проф. Ф. Ф. Бутиця. – Ж.: ПП "Рута", 2001. – С.61-100.

Тема 4: Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення

Регулювання аудиторської діяльності в умовах ринку. Аудиторська палата України. Професіні об'єднання аудиторів. Джерела фінансування аудиторської палати України. Сертифікація та підвищення кваліфікації аудиторів. Реєстр аудиторських фірм та аудиторів. Порядок сертифікації. Контроль якості професійних аудиторських послуг. Перевірка якості. Контроль якості фірми. Категорії та чинники якості аудиторських послуг.

Теми рефератів

1. Основні напрямки розвитку аудиту в Україні.
2. Професійні організації аудиторів в Україні та за кордоном.
3. Аудиторська палата України (АПУ).
4. Професійні об'єднання аудиторів.
5. Склад аудиторської палати України.
6. Джерела фінансування діяльності аудиторської палати України.
7. Реєстр аудиторських фірм та аудиторів .
8. Підвищення рівня кваліфікації аудиторів

Запитання й завдання для самоконтролю знань

1. Хто і як регулює аудиторську діяльність в Україні?
2. Що таке сертифікації аудиторів і які вимоги до кандидатів на її отримання?
3. Які види стандартів аудиту існують і хто їх затверджує?
4. Назвіть шляхи забезпечення якості аудиторської послуг в Україні?
5. Яка мета створення Комісії з контролю якості та професійної етики?
6. Яка мета політики контролю якості аудиторських послуг?
7. Яка відповідальність аудиторів за неналежне виконання професійних обов'язків?

Тестові завдання

1. Аудиторській фірмі дозволено здійснювати діяльність за умови:

- а) якщо в ній працює хоча б один сертифікований аудитор;
- б) що директором фірми є особа, яка має повну вищу технічну освіту;
- в) що штат фірми не перевищує 15 осіб;
- г) якщо це є товариство з обмеженою відповідальністю.

2. Регуляторним незалежним органом в професійній аудиторській сфері виступає:

- а) Аудиторська палата України;
- б) Спілка аудиторів України;
- в) Інститут присяжних аудиторів України;
- г) Спілка професійних бухгалтерів та аудиторів України.

3. Право аудиторів обирати представників до складу Аудиторської палати України і бути обраними реалізується через:

- а) рішення, які приймаються відповідною регуляторною організацією;
- б) рішення, які приймаються на з'їзді аудиторів України;
- в) рішення, які приймаються Міністерством фінансів України;
- г) рішення, які приймаються Рахунковою палатою та Головним контрольно-ревізійним управлінням України.

4. Загальний розмір частки внесків засновників, які є сертифікованими аудиторами, повинен бути не менший, ніж:

- а) 70%;
- б) 30%;
- в) 50%;
- г) 100%.

5. Аудитори НЕ мають права:

- а) надавати внутрішню документацію клієнта зацікавленим сторонам;
- б) отримувати необхідні документи, які мають відношення до предмета перевірки;
- в) обирати методи та прийоми аудиту для конкретної перевірки;
- г) вірна відповідь відсутня.

6. Якщо фізична особа, має статус аудитора, то вона має право займатися аудиторською діяльністю лише після того як вона:

- а) зареєструється як суб'єкт підприємницької діяльності;
- б) фізична особа - підприємець буде включена до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів
- в) вірна відповідь а) та б).
- г) вірна відповідь відсутня.

7. Сертифікати на здійснення аудиторської діяльності видаються:

- а) Спілкою аудиторів України;
- б) Аудиторською палатою України;
- в) Міністерством фінансів України;
- г) Федерацією професійних бухгалтерів та аудиторів України.

8. Термін дії сертифікату не повинен перевищувати:

- а) 2 роки;
- б) 3 роки;
- в) 4 роки;
- г) 5 років.

9. Обов'язок не давати підстав ставити під сумнів їхнє професійне чи ділове судження внаслідок упередження, конфлікту інтересів або впливу з боку інших осіб, накладає принцип:

- а) об'єктивності;
- б) чесності;
- в) конфіденційності;
- г) професійної поведінки.

10. Аудитори та аудиторські фірми НЕ зобов'язані:

- а) відповідати перед замовником за порушення умов договору відповідно до договору та закону;
- б) подавати звіт щодо кількості отриманих замовлень на проведення аудиту до Аудиторської палати України;
- в) належним чином проводити аудит та надавати інші аудиторські послуги;
- г) дотримуватися вимог Закону України „Про аудиторську діяльність” та інших нормативно-правових актів, стандартів аудиту, принципів незалежності аудитора та відповідних рішень Аудиторської палати України.

Задачі для самостійного розв'язання

Задача 1.

Необхідно:

По нижче наведених операціях, скласти бухгалтерські проведення, провести розрахунках необхідних сум, вказати порядок їх визначення.

Дані для виконання:

1. Надійшло на розрахунковий рахунок виручка за реалізацію продукції в т. ч. ПДВ – 105000
2. Списана в кінці місяця с/в реалізації на фінансовий результат рах. 90000
3. Списана в кінці місяця сума чистого прибутку (різниці між виручкою від реалізації і сумою податків) ?
4. Визначити і списати фінансовий результат основної діяльності ?

Задача 2.

Необхідно:

На основі даних звіту касира за 10.05 поточного року необхідно:

1. Вказати кореспонденцію рахунків по господарських операціях.
2. Визначити залишок готівки в касі на кінець дня.
3. Охарактеризувати причину не дотримання ліміту, який становить – 25 грн.

Дані для виконання:

Залишок каси на 10.05 15 грн.
Операції за день (грн.)

№	Зміст господарської операції.	Сума.
1.	Одержано з поточного рахунку: на виплату зарплати на виплату допомоги	3000,00 200,00
2.	Видано з каси допом. з кошт соц. страх.	200,00
3.	Одержано від робіт. за реал. спец. одяг	10,00
4.	Повернено в касу залишок невикор. підзв. сум	15,00
5.	Внесено на поточний рахунок	25,00

Задача 3

Два роки назад аудиторська фірма «Статус» взяла кредит в АКБ «Надра» на загальних умовах терміном на 2 роки.

Через два роки , після того як кредит був погашений , аудиторська фірма отримала пропозицію від АКБ «Надра» надати аудиторській висновок про фінансову звітність за попередній рік.

Визначте, чи виникає загроза професійної незалежності аудитора, якщо так - запропонуйте шлях вирішення проблеми.

Задача 4

Державним підприємством «Українські залізниці» подано судовий позов на аудитора з наступних позицій:

- А) розкриття конфіденційності інформації щодо обсягів сплачених податків за період, по якому було надано, аудиторський висновок (на вимогу Генеральної прокуратури України);
- Б) розкриття робочих документів аудитора комісії АПУ з перевірки якості наданих послуг (за іншим позовом ДП);

Встановити правомірності дій аудитора та їх адекватність вимогам професійної етики.

Рекомендована для самостійного вивчення література за темою

1. Бутинець Ф.Ф. Аудит: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. - 2-е вид., перероб. та доп. - Житомир: ПП «Рута», 2002. - 607 с. [стор. 187-205].
2. Гончарук Я.А., Рудницький В.С. Аудит: Вид. 2-ге, перероб. Та доп. - Львів: Оріяна-Нова, 2004. - 292 с. {стор. 121-134, 220-239}.
3. Гордієнко Н.І., Харламова О.В. Карпенко М.Ю. Аудит, методика і організація: Навчальний посібник (для студентів економічних спеціальностей). У 2 частинах. Частина 1. - Х.: ХНАМГ, 2007. - 162 с, [стор. 111-117]
4. Давидов Г. М. Аудит: Навч. посібник - К.: Знання, 2002. - 363с. [стор. 51-66].
5. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Основи аудиту: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти. - К.: «Каравелла»; Львів: «Новий світ-2000», 2002. - 504 с. [стор. 124-134]

Тема 5: Аудиторські послуги

Перелік видів аудиторських послуг та їх відображення в українському законодавстві. Організація та методичне забезпечення аудиту. Оформлення роботи підсумковим звітом. Консультування в різних галузях діяльності.

Теми рефератів

1. Аудиторські послуги їх зміст та значення.
2. Види аудиторських послуг.
3. Відображення аудиторських послуг в українському законодавстві.
4. Консультування: його призначення та зміст.
5. Консультування малих підприємств.
6. Консультування в галузі маркетингу.
7. Консультування зодо підготовки документів для отримання позики.

Запитання й завдання для самоконтролю знань

1. Який перелік послуг можуть надавати аудиторії (аудиторські фірми)?
2. Що включають в себе завдання з наданням впевненості?
3. Які супутні послуги визначають МСА?
4. Які види послуг включають до групи організаційного та методичного забезпечення аудиту?
5. Які складові формують схему процесу консультування?
6. В чому полягає сутність завершального тапу консультаційного процесу?
7. Які заходи передбачено здійснювати при консультуванні щодо результатів роботи будь-якої галузі фінансів?
8. Які заходи передбачено здійснювати при допомозі консультантів по роботі з ПК?

Тестові завдання

1. До повноважень АПУ НЕ входить:

- а) регулювання взаємовідносини між аудиторами (аудиторськими фірмами) в процесі здійснення аудиторської діяльності та у разі необхідності застосування до них стягнення;
- б) здійснення заходів із забезпечення незалежності аудиторів при проведенні ними аудиторських перевірок та організації контролю за якістю аудиторських послуг;

в) здійснення контролю за дотриманням аудиторськими фірмами та аудиторами вимог Закону України „Про аудиторську діяльність”, стандартів аудиту, норм професійної етики аудиторів;

г) вірна відповідь відсутня.

2. Статут Аудиторської палати України приймається:

а) 50% +1 голосів від загальної кількості членів Аудиторської палати України;

б) 2/3 голосів від загальної кількості членів Аудиторської палати України;

в) 75% голосів від загальної кількості членів Аудиторської палати України;

г) вірна відповідь відсутня.

3. Аудитори НЕ мають права:

а) надавати внутрішню документацію клієнта зацікавленим сторонам;

б) отримувати необхідні документи, які мають відношення до предмета перевірки;

в) обирати методи та прийоми аудиту для конкретної перевірки;

г) вірна відповідь відсутня.

4. Право на отримання сертифіката мають особи, які:

а) мають вищу економічну або юридичну освіту, документ про здобуття якої визнається в Україні;

б) необхідні знання з питань аудиту, фінансів, економіки та господарського права;

в) досвід роботи не менше трьох років підряд на посадах ревізора, бухгалтера, юриста, фінансиста, економіста, асистента (помічника) аудитора;

г) усі відповіді вірні.

5. Професійний бухгалтер не повинен мати відношення до звітів, декларацій, листування чи іншої інформації, якщо він вважає, що ця інформація:

а) містить суттєво неправдиві або невірні дані

б) містить необмірковані твердження чи інформацію

в) пропускає чи викривлює інформацію, яку необхідно надати, якщо такий пропуск чи викривлення вводять користувача в оману

г) вірна відповідь відсутня.

6. До загроз дотримання фундаментальних принципів аудиту НЕ відносять:

а) власного інтересу та власної оцінки;

б) тиску;

в) захисту;

г) вірна відповідь відсутня.

7. Розмір майнової відповідальності аудиторів (аудиторських фірм) не може перевищувати:

а) 50 розмірів мінімальних заробітних плат;

б) 50 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

в) 50 прожиткових мінімумів;

г) фактично завданих замовнику збитків.

8. Аудитори і аудиторські фірми під час здійснення аудиторської діяльності НЕ мають права:

а) перевіряти наявність майна, грошей, цінностей, вимагати від керівництва суб'єкта господарювання проведення контрольних оглядів, замірів виконаних робіт, визначення якості продукції, щодо яких здійснюється перевірка документів

б) залучати на договірних засадах до участі в перевірці фахівців різного профілю.

в) користуватися у власних цілях інформацією, яку він отримав від посадових осіб клієнта;

г) самостійно визначати форми і методи проведення аудиту та надання інших аудиторських послуг на підставі чинного законодавства, стандартів аудиту та умов договору із замовником

9. Зупинення чинності сертифіката у якості стягнення перед бачено на строк до:

- а) 1 року;
- б) 2 років;
- в) 3 років;
- г) 4 років.

10. Основними критеріями, які характеризують аудит, є:

- а) чесність та сумлінність;
- б) незалежність та впевненість;
- в) незалежність та сумлінність;
- г) впевненість та чесність.

Задачі для самостійного розв'язання

Задача 1.

Необхідно:;

Відобразити в обліку операції по оприбуткуванню МШП, виготовлених власними силами.

Дані для виконання:

Підприємством самостійно виготовлені МШП (18 шт.) , у результаті чого ним понесені такі затрати:

- ↪ використано матеріалів на суму 15000 грн.
 - ↪ нарахована з/п бригаді, що виготовляла МШП, у сумі 340 грн.
 - ↪ використані напівфабрикати власного виготовлення на суму 850 грн.
 - ↪ надані послуги допоміжним виробництвом на суму 120 грн.
- Частина виготовлених МШП (15 шт.) видана для потреб цеху.

Задача 2.

Необхідно:

- ↪ закрити рахунок 79 “ Фінансові результати “
- ↪ визначити фінансові результати від продажу продукції
- ↪ скласти відповідні бухгалтерські проводки

Дані для виконання:

1. Оприбутковано продукцію за фактичною собівартістю	200 грн.
2. Зараховано на поточний рахунок кошти від продажу продукції	380 грн.
3. Списано витрати на збут	50 грн.
4. Списано адміністративні витрати	20 грн.
5. Визначено суму ПДВ згідно чинного законодавства	?
6. Нараховано акцизний збір	40 грн.

Задача 3.

В результаті проведення перевірки аудитор отримав інформацію, що ВАТ «Мегаполіс» має провести 3 місяці додатковий випуск акцій. За допомогою знайомого брокера аудитор придбав акції товариства і через 3 місяці, коли їх котирування на фонді біржі зросли на 25%, вигідно продав.

Оцініть дії аудитора з позицій дотримання ним етичних принципів та норм законодавства.

Рекомендована для самостійного вивчення література за темою

1. Бутинець Ф.Ф. Аудит: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. - 2-е вид., перероб. та доп. - Житомир: ПП «Рута», 2002. - 607 с [стор. 187-205].
2. Гончарук Я.А., Рудницький В.С. Аудит: Вид. 2-ге, перероб. Та доп. - Львів: Оріяна-Нова, 2004. -292с. [стор. 121-134, 220-239].
3. Гордієнко Н.І., Харламова О.В. Карпенко М.Ю. Аудит, методика і організація: Навчальний посібник (для студентів економічних спеціальностей). У 2 частинах. Частина 1. - Х.: ХНАМГ, 2007.-162 с, [стор. 111-117]
4. Давидов Г. М. Аудит: Навч. посібник - К. : Знання, 2002. - 363с. [стор. 51-66].
5. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Основи аудиту: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти. - К.: «Каравелла»; Львів: «Новий світ-2000», 2002. - 504 с. [стор. 124-134].

Тема 6: Методичні прийоми та процедури аудиту фінансової звітності.

Мета і завдання аудиту фінансової звітності. Елементи фінансової звітності. Зовнішні користувачі фінансової звітності. Якісні характеристики фінансової звітності. Призначення основних компонентів фінансової звітності та особливості перевірки. Визначення чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Розрахунок власного прибутку. Розрахунок фінансового результату. Перевірка правильності складання балансу. Перевірка правильності відображення в балансі необоротних активів. Перевірка правильності відображення в балансі фінансових інвестицій. Перевірка правильності відображення в балансі запасів. Етапи аудиту фінансової звітності.

Теми рефератів

1. Основні компоненти фінансової звітності.
2. Методи аналізу фінансової звітності.
3. Фінансова звітність підприємства.
4. Аудиторські процедури за МСА їх суть та значення.
5. Ліквідність підприємства: показники і розрахунки.
6. Внутрішні користувачі фінансової звітності.

Запитання й завдання для самоконтролю знань

1. Яка мета і завдання аудиту фінансової звітності?
2. Яке призначення основних компонентів фінансової звітності?
3. Назвіть етапи аудиту фінансової звітності?
4. Які способи перевірки фінансової звітності Ви знаєте?
5. Які методи аналізу фінансової звітності Ви знаєте?
6. Дайте оцінку виробничого потенціалу підприємства?
7. Що таке ліквідність підприємства і які показники її розрахунку Ви знаєте?
8. Які аудиторські процедури за МСА Ви знаєте і як їх застосовувати на практиці?

Тестові завдання

1. Перша згадка про аудит виникла у:

- а) Німеччині;
- б) Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії;
- в) Італії;
- г) Сербії та Чорногорії.

2. Аудит - це:

- а) форма фінансового контролю, яка реалізується органами місцевої влади;
- б) форма державного фінансового контролю;
- в) форма незалежного державного контролю;
- г) форма незалежної перевірки фінансових звітів.

3. Метою аудиту фінансових звітів є:

- а) надання аудиторіві можливості висловити думку про те, чи складені фінансові звіти (в усіх суттєвих аспектах) відповідно до застосовуваної концептуальної основи фінансової звітності;
- б) надання аудиторіві можливості висловити думку про те, чи складені фінансові звіти відповідно до положень (стандартів) бухгалтерського обліку або інших правил (внутрішніх положень суб'єктів господарювання);
- в) надання власнику можливості сформулювати думку про те, чи складені фінансові звіти (в усіх суттєвих аспектах) відповідно до застосовуваної концептуальної основи фінансової звітності;
- г) вірна відповідь відсутня

4. Основним законодавчим актом, що визначає загальні правові положення аудиторської діяльності є:

- а) Закон України «Про аудиторську діяльність»
- б) Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність»
- в) Міжнародні стандарти аудиту;
- г) вірна відповідь відсутня.

5. Чи може аудит (за визначенням концептуальної основи із надання впевненості) бути залежним:

- а) так;
- б) ні.

6. Аудит відносять до виду робіт, які

- а) передбачають висловлення думки та надання впевненості;
- б) передбачають висловлення думки;
- в) не передбачають висловлення думки, але передбачають надання впевненості;
- г) вірна відповідь відсутня.

7. До причин, які НЕ зумовлюють неможливість досягнення абсолютного рівня впевненості, можна віднести:

- а) під час проведення процедур перевірки, як правило використовується не суцільний, а вибірковий підхід;
- б) отримані аудитором докази за своїм характером є скоріше переконливими, ніж остаточними;
- в) завжди існують обмеження, які властиві будь-якій системі внутрішнього контролю;
- г) вірна відповідь відсутня.

8. Завдання з надання обґрунтованої впевненості стосовно повного комплексу фінансових звітів, яке аудитор отримує за власною ініціативою замовника, класифікують як:

- а) обов'язковий аудит;
- б) ініціативний аудит;
- в) внутрішній аудит;

г) зовнішній аудит.

9. Аудит є обов'язковим для:

- а) малих підприємств;
- б) спільних підприємств, інвестиційних та довірчих фондів;
- в) державних банків;
- г) фірм, що надають консультаційні послуги з оподаткування та бухгалтерського обліку

10. Аудитору забороняється:

- а) займатися науковою та викладацькою діяльністю;
- б) займатися видавничою діяльністю;
- в) отримувати дивіденди від володіння пакетами акцій інших підприємств;
- г) займатися торгівельною та посередницькою діяльністю.

Задачі для самостійного розв'язання

Задача 1

Необхідно:

- ☞ вказати кореспонденцію бухгалтерських рахунків по нижченаведених госп. операціях;
- ☞ по операціях №3 і №5 провести розрахунок сум, вказати порядок їх визначення і облікові реєстри в яких повинні знаходити своє відображення дані операції.

Дані для виконання:

1. Відпущені і витрачені на виробництво продукції матеріали 12000
2. Нарахована з/п робітникам за виробництво продукції 18400
3. Проведено відрахування на соц. заходи від нарахованої з/п робітників основного в-ва (дивитись операція №2)
4. Прийнято до уваги платіжна вимога контори енергозбуту на електроенергію, спожиту для потреб в-ва 780
5. Надійшла на склад готова продукція і оприбуткована по фактичній собівартості. Собівартість готової продукції визначається при відсутності незавершеного в-ва на початок і кінець місяця.

Задача 2

Вихідні дані :

У рахунок внеску до статутного фонду підприємства учасник передав ксерокс вартістю 2 500 грн. Витрати на його транспортування становили 18 грн. (ПДВ - 3 грн.).

Завдання : - відобразити дану операцію на рахунках бухгалтерського обліку.

Задача 3

В процесі здійснення процедур перевірки аудитором встановлено значні порушення принципів обліку, закріплених в обліковій політиці, відсутність належної системи контролю, про що у встановленій формі було письмово попереджено керівництво підприємства. Як наслідок, управлінським персоналом було попереджено аудитора щодо можливого перегляду суми гонорару.

Визначте, чи існує етичний конфлікт та загроза професійній незалежності аудитора, якщо так, то класифікуйте його та запропонуйте можливі шляхи його розв'язання.

Задача 4

Між аудитором Гончаренко З.Т., яка зареєстрована приватним підприємцем та внесена до реєстру аудиторських фірм та аудиторів, та ЗАТ „Теком” укладений договір на інформаційно-консультаційне обслуговування.

У відповідності до предмету договору аудитором ведеться постійний моніторинг стану обліку та функціонування системи внутрішнього контролю клієнта. Крім того, аудитор здійснює складання фінансових звітів ЗАТ „Тском”.

Керівництво ЗАТ „Теком” звернулося до аудитора з пропозицією укласти договір на проведення аудиту, враховуючи той факт, що аудитор добре обізнаний з особливостями господарської діяльності та бухгалтерського обліку підприємства.

Визначте, чи існує етичний конфлікт та загроза професійній незалежності аудитора, якщо так, то класифікуйте його та запропонуйте можливі шляхи його розв'язання.

Рекомендована для самостійного вивчення література за темою

1. Бутинець Ф.Ф. Аудит: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. - 2-е вид., перероб. та доп. - Житомир: ПП «Рута», 2002. - 607 с [стор. 187-205].
2. Гончарук Я.А., Рудницький В.С. Аудит: Вид. 2-ге, перероб. та доп. - Львів: Оріяна-Нова, 2004. -292с. [стор. 121-134, 220-239].
3. Гордієнко Н.І., Харламова О.В. Карпенко М.Ю. Аудит, методика і організація: Навчальний посібник (для студентів економічних спеціальностей). У 2 частинах. Частина 1. - Х.: ХНАМГ, 2007.-162 с, [стор. 111-117]
4. Давидов Г. М. Аудит: Навч. посібник - К. : Знання, 2002. - 363с. [стор. 51-66].
5. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Основи аудиту: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти. - К.: «Каравелла»; Львів: «Новий світ-2000», 2002. - 504 с. [стор. 124-134].

Тема 7: Методичні прийоми аудиту фінансової звітності на підприємстві.

Зміст та основні процедури аналізу фінансово – господарської діяльності за даними бухгалтерської звітності. Горизонтальний аналіз. Методик проведення аудиту фінансового стану підприємства. Оцінка оборотності майна підприємства. Оцінка виробничого потенціалу. Оцінка фінансової сталості. Оцінка ліквідності (платоспроможності) підприємства. Аналіз рентабельності.

Теми рефератів

1. Методи проведення аудиту на підприємстві.
2. Основні процедури діяльності підприємства за даними бухгалтерської звітності.
3. Аналіз фінансово – господарської діяльності підприємства.
4. Оцінка оборотності майна підприємства.
5. Оцінка ліквідності (платоспроможність) підприємства
6. Аналіз рентабельності підприємства.

Запитання й завдання для самоконтролю знань

1. Укажіть призначення листа-зобов'язання.
2. Яким чином можуть бути врегульовані відносини між аудиторською фірмою та підприємством - замовником ?
3. Які обов'язкові вказівки з умов аудиторської перевірки, зобов'язань має містити лист-зобов'язання ?
4. Яка послідовність підготовки й підписання договору на проведення аудиту?
5. Назвіть основні підходи до створення методик аудиту та дайте їм характеристику.
6. Назвіть складові частини методики аудиту.
7. Методи організації аудиторської перевірки.

Тестові завдання

- 1. Головна функція аудиту:**
 - а) захист інформаційних інтересів власників майна
 - б) захист інформаційних інтересів населення
 - в) захист інформаційних інтересів керівників підприємства
 - г) всі відповіді вірні
- 2. Що стало важливою передумовою розвитку аудиту**
 - а) виникнення підприємств
 - б) відокремлення власників від безпосереднього управління власністю
 - в) необхідність у перевірці фінансових звітів
 - г) всі відповіді вірні
- 3. Закон України « Про аудиторську діяльність» був прийнятий**
 - а) 1991 р б) 1997 р
 - в) 1993 р
 - г) 1994 р
- 4. В якому році була створена Аудиторська палата в Україні**
 - а) 1991 р
 - б) 1995 р
 - в) 1997 р
 - г) правильна відповідь відсутня
- 5. Скільки етапів має розвиток аудиту в Україні**
 - а) три
 - б) два
 - в) чотири
 - г) сім
- 6. Що не відноситься до основних ознак аудиту**
 - а) те, що аудит пов'язаний з проведенням процедур перевірки фінансових звітів
 - б) те, що в процесі аудиту висловлюється незалежна думка
 - в) те, що сформоване судження має базуватися на концепції суттєвості інформації, яка міститься у фінансових звітах
 - г) правильна відповідь відсутня
- 7. Повний комплект фінансових звітів включає**
 - а) баланс, звіт про фінансові результати, звіт про власний капітал, звіт про рух грошових коштів, примітки
 - б) баланс, звіт про фінансові результати, звіт про власний капітал, звіт з праці, звіт про рух грошових коштів, примітки
 - в) баланс, звіт про фінансові результати, звіт з праці, звіт про рух грошових коштів, примітки
 - г) правильна відповідь відсутня
- 8. Аудитор несе відповідальність**
 - а) тільки за формування та висловлення думки стосовно фінансових звітів
 - б) за складання та подання фінансових звітів згідно зі застосованою концептуальною основою
 - в) аудитор не несе ніякої відповідальності
 - г) правильна відповідь а) і б)
- 9. Критична оцінка, сумніви щодо обґрунтованості отриманих аудиторських доказів та очікування виявлення аудиторських доказів, які суперечать чи ставлять під сумнів достовірність документів, це**
 - а) аудиторський професіоналізм
 - б) професійний скептицизм

- в) професійна невпевненість
- г) правильна відповідь відсутня

10. Аудитор виконує такі види робіт

- а) роботи, пов'язані з наданням впевненості користувачам
- б) роботи, внаслідок виконання яких впевненість користувачам не надається
- в) «супутні послуги»
- г) всі відповіді вірні

Задачі для самостійного розв'язання

Задача 1

Необхідно:

На підставі господарських операцій необхідно відкрити синтетичний рахунок 661, провести запис всіх операцій, підрахувати обороти за місяць та визначити кінцеве сальдо (залишок на початок місяця становить 27000 грн.)

Дані для виконання:

№	Зміст господарських операцій.	Сума грн.
1.	Нарахована заробітна плата робітникам основного виробництва. Дт 23-Кт66	4890
2.	Нарахована заробітна плата загально виробничому персоналу. Дт 91- Кт66	1270
3.	Утримані із зарплати: - прибутковий податок Д 66-Кт 64 - збір на обов'язкове державне пенсійне страхування Д 661-Кт 651 - збір на соціальне страхування на випадок безробіття Д 661-Кт 653 - неповернені у встановлений строк залишки підзвітних сум Д 661-Кт 372	320 200 65 29
4.	Виплачено з каси заробітну плату Д 661-Кт 301	5124
5.	Депонована заробітна плата. Д 661-Кт 662	?

Задача 2

Необхідно:

- ↪ Нарахувати погодинно – преміальну оплату праці, доплату за роботу в нічний час;
- ↪ Визначити суму відрахувань та утримань із з/п;
- ↪ Скласти бухгалтерські проводки.

Дані для виконання:

Слюсар 4 розряду відпрацював за місяць згідно з табелем 176 годин, в тому числі в нічний час 35 годин, тарифна ставка за 1 годину, становить – 1,80 грн. за роботу в нічний час доплата 40% тарифної ставки. Наказом по підприємству йому встановлена премія 15%

Задача 3

Між аудиторською фірмою „Стандарт” та ВАТ „Синтез” укладений договір на надання останньому послуг щодо складання податкової звітності за звітний рік.

У звіті аудиторської фірми про обсяги та порядок виконаної роботи було зазначено, що податкові звіти не можуть містити помилок та/або порушень податкового законодавства і те, що аудиторська фірма несе матеріальну відповідальність в межах суми отриманого гонорару. Визначте відповідність такого висловлення положенням Кодексу етики професійних бухгалтерів.

Задача 4

Між аудиторською фірмою „Аудит бюро" та ВАТ „Краб" було укладено договір на проведення перевірки відповідності діючому законодавству порядку складання декларації з податку на прибуток за звітний рік.

Під час проведення процедур перевірки аудитор:

- користувався податковими деклараціями попередніх періодів;
- звертався до реєстрів обліку господарських операцій;
- здійснював необхідні запити для зовнішнього підтвердження інформації.

Після закінчення перевірки на ВАТ „Краб" було проведено перевірку ДПІ, внаслідок якої було нараховано штраф в сумі 15 тис. грн.

Керівництво ВАТ „Краб" звернулася зі скаргою до АПУ щодо низької якості отриманих аудиторських послуг, а також вимагає компенсувати аудитором можливі фінансові втрати.

Визначити, яким буде висновок експертів АПУ. Відповідь обґрунтувати.

Рекомендована для самостійного вивчення література за темою

1. Про аудиторську діяльність: Закон України № 3125-ХІІ від 22.04.1993р. // Закони України. Т.5. – К.: Ін-т Законодавства Верховної Ради України, 1996. – С. 103-112.
2. Белуха Н. Т. Аудит: Учебник. – К.: Знання, КОО, 2000. – С.169-205.
3. Аудит: Учебник для вузов / В. И. Подольский, Г. Б. Поляк, А. А. Савин и др.; Под ред. проф. В. И. Подольского. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001. – С.180-209, 259-266.
4. Давидов Г. М. Аудит: Навч. посіб. – К.: Т-во “Знання”, КОО, 2001. – С.41-45.
5. Аудит і ревізія підприємницької діяльності: Навч. посібн./ Ф. Ф. Бутинець та ін.; За ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. – Ж.: ПП “Рута”, 2001. – С.61-100.

Тема 8: Аудиторський ризик, та методика його використання.

Поняття аудиторського ризику. Власний ризик. Ризик контролю.. Ризик не виявлення помилок. Класифікація аудиторських ризиків. Методи визначення розміру аудиторського ризику. Оцінювання власного ризику. Оцінювання ризику при контролі. Стадії оцінювання ризику внутрішнього контролю.

Теми рефератів

1. Система економічних ризиків і місце в ній аудиторського ризику.
2. Аудиторський ризик: його суть та значення.
3. Ризик в аудиті: основні поняття.
4. Методика розрахунку суттєвості в аудиті.
5. Суттєвість та її вплив на аудиторський ризик.
6. Попередня оцінка ризику внутрішнього контролю.
7. Моделі аудиторського ризику.
8. Процес оптимізації доказів.
9. Процедури отримання аудиторських доказів.

Запитання й завдання для самоконтролю знань

1. Що таке аудиторський ризик?
2. Дайте визначення складу аудиторського ризику?
3. Побудуйте модель аудиторського ризику?
4. Як впливає внутрішній контроль на аудиторський ризик?
5. Що таке суттєвість та предмет суттєвого викривлення?
6. Які критерії суттєвості застосовуються в аудиторській практиці?
7. Які методичні прийоми визначення суттєвості в аудиторській практиці існують?
8. Які процедури отримання аудиторських доказів Ви знаєте?
9. Який процес отримання доказів

Тестові завдання

- 1. Ступінь довіри користувача до достовірності предмета перевірки аудитором, це**
 - а) впевненість
 - б) контроль
 - в) ймовірність
 - г) концептуальна основа
- 2. Які елементи повинно мати завдання з надання впевненості**
 - а) тристоронні відносини, предмет перевірки, відповідні критерії, достатні відповідні докази, письмовий висновок з надання впевненості
 - б) тристоронні відносини, предмет перевірки, відповідальна сторона, письмовий висновок з надання впевненості
 - в) відповідальна сторона, користувач, предмет перевірки, відповідні критерії, достатні відповідні докази, письмовий висновок з надання впевненості
 - г) правильна відповідь відсутня
- 3. Які характеристики повинні мати прийняті критерії для виконання завдання з надання впевненості**
 - а) нейтральність і повнота
 - б) значимість і надійність
 - в) зрозумілість
 - г) всі відповіді вірні
- 4. Вид завдання з надання обґрунтованої впевненості стосовно повного комплексу фінансових звітів, яке аудитор отримує від замовника у випадках передбачених законодавством**
 - а) ініціативний аудит
 - б) обов'язковий аудит
 - в) операційний аудит
 - г) управлінський аудит
- 5. Що не відноситься до системи регулювання аудиторської діяльності в Україні**
 - а) Закон України «Про аудиторську діяльність»
 - б) Аудиторська палата України
 - в) Спілка аудиторів України
 - г) правильна відповідь відсутня
- 6. Що не відноситься до завдань які виконує АПУ**
 - а) розгляд питань розвитку аудиторської діяльності в Україні
 - б) проведення атестації аудиторів
 - в) ведення реєстру суб'єктів аудиторської діяльності
 - г) здійснення контролю якості роботи аудиторів
- 7. Скільки розділів має Закон України «Про аудиторську діяльність»**
 - а) 7

- б) 5
- в) 6
- г) 8

8. Затвердженням стандартів аудиту займається

- а) Верховна Рада України
- б) АПУ
- в) Спілка аудиторів України
- г) Кабмін

9. Що не є джерелом фінансування діяльності АПУ

- а) плата за проведення сертифікації
- б) прибуток від комерційної діяльності
- в) добровільні внески
- г) плата за включення до Реєстру суб'єктів аудиторської діяльності

10. Аудитором може бути

- а) людина, що має вищу освіту по спеціальності аудитор
- б) людина, що має стаж роботи помічником аудитора не менше 5 років
- в) людина, що має сертифікат аудитора
- г) всі відповіді вірні

Задачі для самостійного розв'язання

Задача 1

Необхідно:

- ☞ Нарахувати робітнику-відряднику 5 розряду допомогу у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю і з/п за місяць.
- ☞ Визначити суму утримань із з/п.
- ☞ Скласти бухгалтерські проводки.

Дані для виконання:

Робітник-відрядник виготовив за місяць 140 деталей з розцінкою 2,2 грн. Він хворів 10 днів, відпрацював за шість попередніх місяців 126 робочих дні, загальний стаж роботи 7 років 9 місяців.

Дані про оплату праці за шість попередні місяці:

№	Види виплат	Сума, грн.
1.	Основна зарплата	1536,00
2.	Надбавки за професійну майстерність	45,60
3.	Премії за економію ресурсів	230,00
4.	Одноразова матеріальна допомога	50,00
5.	Допомога у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю	30,76

Задача 2.

Підприємство реалізує складське приміщення.

Вихідні дані :

- первісна вартість реалізованого об'єкта - 75 000 грн. ;
- нарахований знос - 65 600 грн. ;
- ціна реалізації об'єкта без ПДВ - 11 000 грн. ;
- ПДВ 20% - 2 200 грн.

Задача 3

Для кожного з нижче названих підприємств визначити: А) яка інформація може бути суттєвою для акціонерів, Б) які складові фінансових звітів, можуть формувати базу для оцінки суттєвості

- ВАТ «Чексіл» (виробництво камвольно-суконних тканин);
- ЗАТ «Млибор» (зберігання та переробка зерна);
- ВАТ «Облсплокомуненерго»;

Державне підприємство «Київський оружейний завод»; ВАТ «Дніпрорибгосп»;

- ЗАТ «Готель «Градецький»;
- ДАК «Енергетична компанія України»;

Задача 4

Під час планування аудиту було встановлено розмір межі суттєвості на рівні 2000 грн. для показника нерозподіленого прибутку.

За результатами проведеного аудиту було встановлено такі факти, що впливають на значення статей Звіту про фінансові результати:

не включено до складу фінансових витрат відсотки нараховані за грудень звітнього року - 900 грн., занижено суму податку на додану вартість на - 800 грн., включено до складу інших доходів від операційної діяльності зайве нарахований у минулому році податок на землю - 700 грн. Визначити, чи будуть визнані аудитором ці помилки суттєвими?

Задача 5

Під час планування аудиту було встановлено розмір межі суттєвості на рівні 5000 грн. для показника підсумку (валюти) балансу.

За результатами проведеного аудиту було встановлено такі факти, що впливають на значення статей Балансу: не проведено переоцінку фінансових інвестицій за методом участі у капіталі, внаслідок чого їх вартість занижена на - 9000 грн., занижено суму нарахованої амортизації основних засобів на -

2800 грн.,

не проведено коригування значення показника „Зід'єднані податкові активи", внаслідок чого вони завищені на кінець звітнього року на - 3700 грн. Визначити, чи будуть визнані аудитором ці помилки суттєвими?

Задача 6

Під час планування аудиту було встановлено розмір межі суттєвості на рівні 1500 грн. для показника нерозподіленого прибутку.

За результатами проведеного аудиту було встановлено такі факти, що впливають на значення статей Звіту про фінансові результати:

до складу собівартості реалізованих товарів було включено балансову вартість реалізованих акцій на суму - 6000 грн., занижено суму витрат на збут на - 450 грн., завищено виручку від реалізації товарів на - 700 грн. Визначити, чи будуть визнані аудитором ці помилки суттєвими?

Рекомендована для самостійного вивчення література за темою

1. Національні нормативи аудиту. Кодекс професійної етики аудиторів України. – К.: Основа, 1999 . -274 с. (С. 82-108).
2. Белуха Н. Т. Аудит: Учебник. – К.: Знання, КОО,2000.-С.242-253.
3. Аудит: Учебник для вузов / В. И. Подольский, Г. Б. Поляк, А. А. Савин и др.; Под ред. проф. В. И. Подольского. – М.: ЮНИТИ-ДАНА,2001.-С.209-217.
4. Давидов Г. М. Аудит: Навч. посіб. –К.: Т-во “Знання”, КОО, 2001.-С.51-60.
5. Аудит: Практическое пособие / А. Кузьминский, Н. Кужельный, Е. Петрик, В. Савченко и др.; Под ред. А. Кузьминского. – М.: Учетинформ,1996. –С.48-62.

Тема 9: Помилки й шахрайство.

Поняття помилок і шахрайство , причини їх виникнення. Маніпуляція обліковими записами. Фальсифікація бухгалтерських документів і записів. Невідповідне відображення записів у реєстрах обліку. Невизначені операції. Відповідальність керівництва підприємства. Відповідальність аудитора . наслідки помилок та шахрайства, методи їх виявлення. Дії аудитора при виявленні помилок і шахрайства.

Теми рефератів

1. Помилка: його зміст і значення.
2. Види помилок.
3. Помилка причини їх виникнення.
4. Шахрайство: його значення , зміст ті суть.
5. Причини виникнення шахрайства.
6. Основні процедури виявлення обману і шахрайства.
7. Дії аудитора при виявленні помилок і шахрайства.

Запитання й завдання для самоконтролю знань

1. Дайте визначення термінам “шахрайство”, “помилка”, “маніпуляція обліковими записами”, “фальсифікація бухгалтерських документів і записів”, “невідповідне відображення записів у реєстрах обліку”, “незвичайні операції”.
2. Окресліть відповідальність аудитора при виявленні помилок та шахрайства.
3. Яку відповідальність несе керівництво підприємства, що перевіряється?
4. Які основні процедури виявлення помилок і шахрайства?
5. Які заходи проводяться за обставин, коли існує інформація про наявність помилок та шахрайства?
6. Якими мають бути дії аудитора в разі виявлення помилок і шахрайства?

Тестові завдання

1. Сертифікат серії А надає право на

- а) проведення аудиту підприємств
- б) проведення аудиту банків
- в) проведення аудиту страхових кампаній
- г) правильна відповідь а) і б)

2. Скільки частин має Кодекс етики професійних бухгалтерів

- а) три
- б) чотири
- в) одна
- г) дві

3. Частина А Кодексу етики професійних бухгалтерів застосовується

- а) до професійних бухгалтерів-практиків
- б) до штатних професійних бухгалтерів
- в) до бухгалтерів-початківців

г) до всіх професійних бухгалтерів

4. Кодекс етики професійних бухгалтерів включає і розкриває зміст елементів

- а) громадські інтереси
- б) цілі
- в) фундаментальні принципи
- г) всі відповіді вірні

5. Що не є одним з фундаментальних принципів

- а) чесність
- б) об'єктивність
- в) розкриття
- г) ретельність

6. Які категорії загроз дотримання фундаментальних принципів виділяють

- а) власного інтересу
- б) захисту
- в) тиску
- г) всі відповіді вірні

7. Кодекс етики професійних бухгалтерів визначає, що незалежність вимагає

- а) незалежності думки
- б) незалежності поведінки
- в) незалежності аудитора
- г) відповіді а) і б) правильні

8. До повноважень АПУ НЕ входить:

- а) ведення Реєстру суб'єктів аудиторської діяльності
- б) затвердження програм підготовки аудиторів та за погодженням з Національним банком України програм підготовки аудиторів, які здійснюватимуть аудит банків
- в) затвердження стандартів аудиту та здійснення сертифікації осіб, які мають намір займатися аудиторською діяльністю
- г) вірна відповідь відсутня

9. Джерелами фінансування діяльності Аудиторської палати України НЕ можуть бути:

- а) добровільні внески, що надходять від професійних організацій аудиторів України;
- б) плата за проведення сертифікації фізичних осіб на право зайняття аудиторською діяльністю;
- в) плата за включення до Реєстру суб'єктів аудиторської діяльності;
- г) вірна відповідь відсутня.

10. Якщо фізична особа, має статус аудитора, то вона має право займатися аудиторською діяльністю лише після того як вона:

- а) зареєструється як суб'єкт підприємницької діяльності;
- б) фізична особа - підприємець буде включена до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів
- в) вірна відповідь а) та б).
- г) вірна відповідь відсутня.

Задачі для самостійного розв'язання

Задача 1

Вихідні дані :

Підприємство безоплатно передало запасні частини балансовою вартістю 2 000 грн.

Завдання : відобразити дану операцію на рахунках бухгалтерського обліку .

Задача 2

Вихідні дані :

Працівнику нарахована за вересень 200_ р. заробітна плата за тарифом в сумі 400,00 грн. і премію в сумі 60 грн. Працівник платить аліменти на одну дитину.

Задача 3

провести розрахунок утримань із заробітної плати ;
провести розрахунок відрахувань на соціальні заходи ;
розрахувати суму , що належить до виплати ;
відобразити дану операцію на рахунках бухгалтерського обліку

Задача 4

Аудитор був призначеним керівником групи, яка буде здійснювати аудит фінансової звітності ВАТ «Добробут». За звітний рік ВАТ отримало 12 млн. грн. чистого прибутку.

Відомо, що дружина аудитора-керівника групи володіє 12% акцій ВАТ „Добробут" вже багато років.

Чи варто аудитору приймати завдання на аудит? Відповідь обґрунтуйте із застосуванням норм Закону України «Про аудиторську діяльність» та Кодексу етики професійних бухгалтерів.

Задача 5

Аудитор-приватний підприємець надає послуги з ведення бухгалтерського та податкового обліку ТОВ „Промінь".

Керівництво звернулось з пропозицією до аудитора, щоб той надав аудиторський висновок про фінансову звітність, який необхідно подати у банк для отримання довгострокового кредиту. Керівництво ТОВ обґрунтовує своє звернення тим, що аудитору відомі всі обставини підприємницької діяльності та зміст фінансової звітності, а також, те що банком встановлені мінімальні терміни (два тижні) для подання аудиторського висновку на розгляд кредитного комітету.

Чи варто аудитору приймати пропозицію? Відповідь обґрунтуйте із застосуванням норм Закону України «Про аудиторську діяльність» та Кодексу етики професійних бухгалтерів.

Задача 6

Керівник ВАТ „Тандем" пан Васильченко Д.М. вперше звернувся до аудиторської фірми ТОВ „Бізнес-аудит" провести перевірку фінансової звітності компанії за 2007 рік.

Потрібно:

- А) скласти лист-пропозицію клієнта.*
- Б) вказати, яку інформацію необхідно запитати аудитору для прийняття рішення щодо проведення аудиту.*
- В) скласти лист - зобов'язання аудитора.*
- Г) скласти договір на проведення аудиту за умови, що перевірка проводиться вперше.*

Рекомендована для самостійного вивчення література за темою

1. Бутинець Ф.Ф. Аудит: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. - 2-е вид., перероб. та доп. - Житомир: ПП «Рута», 2002. - 607 с [стор. 187-205].
2. Гончарук Я.А., Рудницький В.С. Аудит: Вид. 2-ге, перероб. Та доп. - Львів: Оріяна-Нова, 2004. -292с. [стор. 121-134, 220-239].
3. Гордієнко Н.І., Харламова О.В. Карпенко М.Ю. Аудит, методика і організація: Навчальний посібник (для студентів економічних спеціальностей). У 2 частинах. Частина 1. - Х.: ХНАМГ, 2007.-162 с, [стор. 111-117]
4. Давидов Г. М. Аудит: Навч. посібник - К. : Знання, 2002. - 363с. [стор. 51-66].
5. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Основи аудиту: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти. - К.: «Каравелла»; Львів: «Новий світ-2000», 2002. - 504 с. [стор. 124-134].

Тема 10: Планування, стадії та процедури планування.

Планування аудиту. Мета планування аудиту. Загальний план аудиту. Стадії (етапи) аудиту. Дослідницька стадія. Підготовчо-узгоджувальна стадія. Основна стадія . Категорії процедур. Завершальна стадія. Процедури аудиту. Класифікація аудиторських процедур.

Теми рефератів

1. Сутність та мета планування.
2. Етапи аудиту та їх характеристика.
3. Підготовка та складання загального плану та програми аудиту.
4. Стратегія аудиту.
5. Роль аудиту в проведенні аудиту
6. Порядок складання листа – зобов'язання.
7. Особливості планування аудиту в комп'ютерному середовищі.
8. Особливості договору на проведення аудиту.
9. Значення плану і програми аудиту в процесі планування.

Запитання й завдання для самоконтролю знань

1. Дайте визначення терміна “планування”.
2. З якою метою здійснюється планування?
3. Аналіз яких питань повинен виконати аудитор під час розроблення загального плану аудиту?
4. У чому полягає сутність підготовки та складання аудиторської програми?
5. Які напрями діяльності підприємства аудитор вивчає на дослідницькій стадії?
6. Які роботи виконує аудитор на підготовчо-узгоджувальній стадії?
7. З якою метою проводиться основна стадія аудиту?
8. У чому сутність аналітичних процедур?
9. У чому сутність завершальної стадії аудиту?
10. Що являють собою процедури аудиту?
11. Наведіть класифікацію аудиторських процедур.

Тестові завдання

1. До механізмів регулювання аудиторської діяльності відносять:
а) реєстр аудиторських фірм та аудиторів;
б) плату за внесення до Реєстру;
в) сертифікацію аудиторів;
г) вірна відповідь а), в).
2. **Обов'язок не давати підстав ставити під сумнів їхнє професійне чи ділове судження внаслідок упередження, конфлікту інтересів або впливу з боку інших осіб, накладає принцип:**
а) об'єктивності;
б) чесності;

- в) конфіденційності;
- г) професійної поведінки.

3. Аудитори та аудиторські фірми НЕ зобов'язані:

- а) відповідати перед замовником за порушення умов договору відповідно до договору та закону;
- б) подавати звіт щодо кількості отриманих замовлень на проведення аудиту до Аудиторської палати України;
- в) належним чином проводити аудит та надавати інші аудиторські послуги;
- г) дотримуватися вимог Закону України „Про аудиторську діяльність” та інших нормативно-правових актів, стандартів аудиту, принципів незалежності аудитора та відповідних рішень Аудиторської палати України.

4. За неналежне виконання професійних обов'язків до аудитора (аудиторської фірми) можуть бути застосовані Аудиторською палатою України стягнення у вигляді:

- а) анулювання сертифіката;
- б) виключення з Реєстру;
- в) попередження,
- г) усі відповіді вірні.

5. Аудитор НЕ втрачає незалежність, коли:

- а) він підпорядковує власне судження судженню керівництва підприємства, звітність якого перевіряється;
- б) судження аудитора формується на підставі інформації, одержаної від посадових осіб суб'єкта господарювання;
- в) висновки або текст звіту аудитора носять звинувачувальний характер, в їх тексті робиться персоніфікація помилок, визначається майнова або кримінальна відповідальність працівників замовника
- г) судження аудитора формується з посиланням на підручники, професійні авторитети, публічні виступи посадових осіб

6. Розмір майнової відповідальності аудиторів (аудиторських фірм) не може перевищувати:

- а) 100 розмірів мінімальних заробітних плат;
- б) 100% фактично завданих замовнику збитків;
- в) 25 прожиткових мінімумів;
- г) 200% фактично завданих замовнику збитків

7. Принцип конфіденційності НЕ зобов'язує професійного бухгалтера утримуватись від:

- а) розкриття конфіденційної інформації, отриманої в результаті професійних та ділових стосунків, без отримання відповідного та конкретного дозволу, за межами фірми або організації, що ви наймає його;
 - б) використання конфіденційної інформації, отриманої в результаті професійних та ділових зв'язків, на власну користь чи на користь третіх сторін;
 - в) розкриття конфіденційної інформації, отриманої в результаті професійних та ділових стосунків, без отримання відповідного та конкретного дозволу, за межами фірми або організації, що ви наймає його,
- крім випадків, коли розкриття інформації є юридичним або професійним правом чи обов'язком; г) вірна відповідь відсутня.

8. Аудиторська фірма в Україні може бути:

- а) виключно у формі повного товариства;
- б) будь-якої організаційно-правової форми;
- в) у формі повного або командитного товариства;
- г) будь-якої організаційно-правової форми за винятком ВАТ

9. Загальна кількість членів Аудиторської палати України становить:

- а) 10 осіб;

- б) 20 осіб;
- в) 30 осіб;
- г) 15 осіб.

10. Однією з обов'язкових вимог до аудиторської фірми є:

- а) наявність серед засновників як мінімум 3-х сертифікованих аудиторів;
- б) загальний розмір частки учасників аудиторської фірми, які є сертифікованими аудиторами, в статутному капіталі не повинен перевищувати 30%;
- в) керівником фірми може бути сертифікований аудитор;
- г) вірна відповідь відсутня.

Задачі для самостійного розв'язання

Задача 1

Підприємство перерахувало уповноваженому банку 2 000 дол. Курс НБУ на дату перерахування - 5,65 грн. за 1 дол. Валюту продано за курсом 5,6 грн. за 1 дол.

Задача 2

Вихідні дані:

Загальний фонд заробітної плати, усіх видів виплат, на які нараховуються страхові внески, становив 9320 грн. З них:

- ↗ заробітна плата виробничих працівників - 5320 грн.;
- ↗ заробітна плата адміністративного персоналу - 2650 грн.;
- ↗ заробітна плата за роботи, пов'язані зі збутом продукції - 1350 грн.

Завдання: провести розрахунок суми нарахувань на соціальні заходи

Задача 3

ТОВ «Велес» вже декілька років обслуговується аудиторською фірмою ПП „Аргумент”. Жодних конфліктних ситуацій протягом періоду співпраці не було.

Потрібно:

- А) скласти лист-пропозицію клієнта на повторне проведення аудиту.
- Б) скласти лист - зобов'язання аудитора.
- В) скласти договір на проведення аудиту за умови, що перевірка проводиться повторно.

Задача 4

ТОВ „Едельвейс” працює п'ять років і займається оптовими поставками паливо-мастильних матеріалів.

За результатами перевірки податковими органами правильності дотримання податкового законодавства на підприємство було накладено штрафні санкції. Погашення податкової заборгованості та штрафних санкцій може мати наслідком різке погіршення фінансової стійкості. За таких обставин керівництво ТОВ „Едельвейс” звертається до аудиторської фірми щоб остання зробила перевірку правильності донарахування податків та визначення розміру штрафних санкцій.

Потрібно:

- А) визначити вид завдання, яке буде виконувати аудиторська фірма,
- Б) рівень впевненості, який може бути наданий замовнику,
- В) визначити відповідальність замовника та аудиторської фірми, у випадку прийняття завдання,
- Г) назвати можливі обставини, які необхідно проаналізувати аудиторській фірмі перед тим, як прийняти рішення про укладання договору.

Рекомендована для самостійного вивчення література за темою

1. Бутинець Ф.Ф. Аудит: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. - 2-е вид., перероб. та доп. - Житомир: ПП «Рута», 2002. - 607 с [стор. 187-205].
2. Гончарук Я.А., Рудницький В.С. Аудит: Вид. 2-ге, перероб. та доп. - Львів: Оріяна-Нова, 2004. -292с. [стор. 121-134, 220-239].
3. Гордієнко Н.І., Харламова О.В. Карпенко М.Ю. Аудит, методика і організація: Навчальний посібник (для студентів економічних спеціальностей). У 2 частинах. Частина 1. - Х.: ХНАМГ, 2007.-162 с, [стор. 111-117]
4. Давидов Г. М. Аудит: Навч. посібник - К. : Знання, 2002. - 363с. [стор. 51-66].
5. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Основи аудиту: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти. - К.: «Каравелла»; Львів: «Новий світ-2000», 2002. - 504 с. [стор. 124-134].

Тема 11: Аудиторські докази.

Поняття аудиторських доказів та їх види класифікація аудиторських доказів. Джерела аудиторських доказів Процедури одержання аудиторських доказів. Тести системи контролю. Процедури перевірки на суттєвість.

Теми рефератів

1. Шляхи забезпечення якості доказів в аудиті.
2. Зарубіжний досвід застосування аудиторських процедур.
3. Обґрунтування співвідношення між обсягом тестів контролю та процедур по суті при проведенні системного аудиту.
4. Застосування аналітичних процедур в процесі планування аудиту.
5. Процедури по суті: переваги та недоліки застосування.
6. Взаємозв'язок аудиторських процедур отримання доказів та відповідних тверджень у фінансових звітах.
7. Застосування інвентаризації як прийом отримання доказів в процесі аудиту.

Запитання й завдання для самоконтролю знань

1. Дайте визначення терміна “аудиторські докази”.
2. Які вимоги повинні задовольняти аудиторські докази?
3. У чому полягає сутність достатності, які фактори впливають на достатність аудиторських доказів?
4. Які аудиторські свідчення є достовірними?
5. Що являє собою доречність аудиторських доказів?
6. Які з аудиторських доказів є найбільш надійними?
7. Назвіть види аудиторських доказів залежно від способу їх отримання.
8. Перелічіть джерела аудиторських доказів.
9. У чому полягає сутність тестів системи контролю та процедур перевірки на суттєвість?
10. Наведіть класифікацію аудиторських тестів за процедурою їх здійснення.
11. Яка інформація вважається суттєвою?
12. Наведіть перелік процедур одержання аудиторських доказів.

Тестові завдання

1. Аудитором не може бути:

- а) фізична особа, яка має фізичні вади;
- б) фізична особа, яка має судимість за корисливі злочини;

в) фізична особа, яка має сертифікат серії А.

2. Затвердження стандартів аудиту є виключним правом:

- а) Спілки аудиторів України;
- б) Аудиторської палати України;
- в) Міністерства фінансів України;
- г) Федерації професійних бухгалтерів та аудиторів України

3. Принцип конфіденційності НЕ зобов'язує професійного бухгалтера утримуватись від:

- а) розкриття конфіденційної інформації, отриманої в результаті професійних та ділових стосунків, без отримання відповідного та конкретного дозволу, за межами фірми або організації, що ви наймає його;
- б) використання конфіденційної інформації, отриманої в результаті професійних та ділових зв'язків, на власну користь чи на користь третіх сторін;
- в) розкриття конфіденційної інформації, отриманої в результаті професійних та ділових стосунків, без отримання відповідного та конкретного дозволу, за межами фірми або організації, що ви наймає його, крім випадків, коли розкриття інформації є юридичним або професійним правом чи обов'язком;
- г) вірна відповідь відсутня.

4. Аудитори та аудиторські фірми НЕ зобов'язані:

- а) зберігати в таємниці інформацію, отриману при проведенні аудиту та виконанні інших аудиторських послуг, не розголошувати відомості, що становлять предмет комерційної таємниці, і не використовувати їх у своїх інтересах або в інтересах третіх осіб;
- б) обмежувати свою діяльність наданням аудиторських послуг та іншими видами робіт, які мають безпосереднє відношення до надання аудиторських послуг, у формі консультацій, перевірок або експертиз;
- в) своєчасно подавати до Аудиторської палати України звіт про свою аудиторську діяльність;
- г) вірна відповідь відсутня

5. Зупинення чинності сертифіката у якості стягнення передбачено на строк до:

- а) 1 року;
- б) 2 років;
- в) 3 років;
- г) 4 років.

6. Аудитори і аудиторські фірми під час здійснення аудиторської діяльності НЕ мають права:

- а) самостійно визначати форми і методи проведення аудиту та надання інших аудиторських послуг на підставі чинного законодавства, стандартів аудиту та умов договору із замовником;
- б) отримувати необхідні документи, які мають відношення до предмета перевірки і знаходяться як у замовника, так і у третіх осіб
- в) надавати інформацію щодо клієнта третім сторонам, якщо це не судові та слідчі органи;
- г) вірна відповідь відсутня

7. Управлінський персонал в аудиті виступає:

- а) об'єктом аудиту;
- б) суб'єктом аудиту;
- в) предметом аудиту;
- г) вірна відповідь відсутня

8. Який критерій виділяє аудитора з-поміж усіх інших професій:

- а) незалежність;
- б) компетентність;
- в) професійна сумлінність;

г) володіння широким спектром знань з різних дисциплін.

9. Аудит-це:

а) перевірка даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності суб'єкта господарювання в усіх суттєвих аспектах на відповідність вимогам законів України, положень (стандартів) бухгалтерського обліку або інших правил (внутрішніх положень суб'єктів господарювання);

б) перевірка даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення незалежної думки аудитора про її відповідність вимогам законів України, положень (стандартів) бухгалтерського обліку або інших правил (внутрішніх положень суб'єктів господарювання);

в) перевірка даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення незалежної думки аудитора про її достовірність в усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам законів України, положень (стандартів) бухгалтерського обліку або інших правил (внутрішніх положень суб'єктів господарювання) згідно із вимогами користувачів;

г) перевірка показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення незалежної думки аудитора про її достовірність в усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам законів України, положень (стандартів) бухгалтерського обліку або інших правил (внутрішніх положень суб'єктів господарювання) згідно із вимогами користувачів.

10. Відповідальність управлінського персоналу не включає:

а) розробку, впровадження та здійснення внутрішнього контролю складання та подання фінансових звітів, що не містять суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилок;

б) вибір та застосування відповідних облікових політик;

в) здійснення попередніх облікових оцінок, які є обґрунтованими за обставин;

г) вірна відповідь відсутня.

Задачі для самостійного розв'язання

Задача 1

Вихідні дані

Підприємство реалізувало комп'ютер на умовах попередньої оплати за договірною вартістю 3 600 грн., у тому числі ПДВ – 600 грн. Первісна вартість проданого комп'ютера - 3 200 грн., зношення - 400 грн.

1. визначити справедливу вартість комп'ютера ;
2. відобразити дану операцію на рахунках бухгалтерського обліку .

Задача 2

Вихідні дані :

Працівник підприємства «Лілея» , стаж роботи (страхування) якого 6 років, у березні 200_р. хворів 6 робочих. Відомо, що його заробіток за шість місяців, що передували хворобі, становив 1890 грн., кількість робочих днів за даний період – 134.

Завдання: розрахувати суму , яка належить працівникові до виплати за лікарняним листом.

Задача 3

ЗАТ „Теплоцентр" надає послуги з теплопостачання як підприємствам так і населенню. Загальна кількість споживачів становить біля 1500, з яких 300 - підприємства. Дебіторська

заборгованість по розрахунках зі споживачами становить біля 20% загальної маси активів на звітну дату.

Під час дослідження системи внутрішнього контролю було встановлено, що ЗАТ „Теплоцентр” періодично протягом звітного року проводить звірку взаєморозрахунків з дебіторами-юридичними особами й на звітну дату аудиторам було надано актів звірки взаєморозрахунків від 204 підприємств, що підтверджують заборгованість на дати, які припадають з травня по жовтень звітного року. Відхилень у розрахунках надані акти не містять. На звітну дату за даними бухгалтерського обліку підприємства питома вага дебіторської заборгованості по розрахунках з юридичними особами становить 54% від загальної маси заборгованості за поставлене тепло.

Потрібно:

- 1) *визначити, чи може прийняти аудитор надані підприємством акти звірки взаєморозрахунків в якості достатніх та релевантних доказів;*
- 2) *визначити форму запиту до дебіторі-юридичних осіб з метою підтвердження їх заборгованості перед ЗАТ „Теплоцентр ” на звітну дату;*
- 3) *визначити можливі докази та процедури їх отримання для підтвердження існування дебіторської заборгованості по розрахунках з населенням.*

Задача 4

ПП „Стандарт” надає послуги підприємствам області з перевезень різних вантажів. ПП „Стандарт” працює в основному на умовах повної або часткової передоплати, тому на кінець року дебіторська заборгованість на розрахунках з замовниками становила 21,0 тис. грн., що складало 0,3% від загальної маси активів підприємства.

За результатами дослідження роботи ПП „Стандарт” було встановлено, що протягом звітного року підприємство надало послуг для 178 замовників, з яких 170 повністю розрахувались. Загальний обсяг виручки від надання послуг становив 850,0 тис. грн.

Потрібно:

- 1) *визначити, перелік достатніх та релевантних доказів щодо підтвердження достовірності дебіторської заборгованості по розрахунках із замовниками, а також процедури їх отримання;*
- 2) *визначити, чи доцільно буде проводити запити до дебіторів, якщо так, то яка повинна бути форма такого запиту й скласти текст такого запиту;*
- 3) *визначити, чи потрібно аудитору звертатись із запитом до замовників, по яких на звітну дату не обліковується заборгованість, якщо так, то сформулюйте мету такого запиту.*

Рекомендована для самостійного вивчення література за темою

1. Бутинець Ф.Ф. Аудит: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. - 2-е вид., перероб. та доп. - Житомир: ПП «Рута», 2002. - 607 с [стор. 187-205].
2. Гончарук Я.А., Рудницький В.С. Аудит: Вид. 2-ге, перероб. Та доп. - Львів: Оріяна-Нова, 2004. -292с. [стор. 121-134, 220-239].
3. Гордієнко Н.І., Харламова О.В. Карпенко М.Ю. Аудит, методика і організація: Навчальний посібник (для студентів економічних спеціальностей). У 2 частинах. Частина 1. - Х.: ХНАМГ, 2007.-162 с, [стор. 111-117]
4. Давидов Г. М. Аудит: Навч. посібник - К. : Знання, 2002. - 363с. [стор. 51-66].
5. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Основи аудиту: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти. - К.: «Каравелла»; Львів: «Новий світ-2000», 2002. - 504 с. [стор. 124-134].

Тема 12: Аудиторські робочі документи.

Поняття робочих документів аудитора. Документальне оформлення. Класифікація робочих документів. Організація робочих документів у межах аудиторської фірми. Функції робочих документів. Призначення робочих документів. Склад робочих документів.

Теми рефератів

1. Основні види та функції та призначення робочої документації.
2. Робочі документи: правила їх оформлення.
3. Суть, суб'єкти, види аудиторських доказів.
4. Прийоми і способи одержання Аудиторських доказів.
5. Джерела аудиторських доказів.

Запитання й завдання для самоконтролю знань

1. Дайте визначення поняття “робочі документи”.
2. Наведіть класифікацію аудиторських документів.
3. Хто несе відповідальність за розроблення аудиторських документів?
4. За що несе відповідальність керівник аудиторської перевірки ?
5. Які документи відносяться до документів підготовчого періоду?
6. Які документи належать до документів робочого періоду?
7. Які документи відносяться до документів завершального етапу перевірки?
8. Перелічіть обов'язкові реквізити робочих документів аудитора.
9. Які вимоги висуваються до збереження робочих документів аудитора?
10. З якою метою складається постійний архів робочих документів?
11. Які розділи містить постійний архів документів?

Тестові завдання

1. Головним призначенням незалежного аудиту фінансових звітів є:

- а) підтвердження фінансової незалежності клієнта;
- б) підтвердження безперервності функціонування суб'єкта господарювання;
- в) зменшення інформаційного ризику користувачів фінансових звітів при прийнятті управлінських рішень;
- г) підтвердження ліквідності та фінансової стійкості клієнта.

2. До супутніх послуг НЕ відносять:

- а) консалтинг з менеджменту або питань оподаткування;
- б) складання податкових декларацій;
- в) огляд фінансових звітів;
- г) завдання з погоджених процедур

3. Завдання з обґрунтованої та обмеженої впевненості відрізняються:

- а) метою;
- б) обсягом перевірки;
- в) результатом оформлення робіт;
- г) усі відповіді вірні.

4. Обов'язкове проведення аудиту не передбачене для:

- а) державних підприємств - природних монополій;
- б) підтвердження достовірності та повноти річної фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності відкритих акціонерних товариств, підприємств - емітентів облігацій, професійних учасників ринку цінних паперів, фінансових установ та інших суб'єктів господарювання, звітність яких відповідно до законодавства України підлягає офіційному

оприлюдненню, за винятком установ і організацій, що повністю утримуються за рахунок державного бюджету;

в) емітентів цінних паперів при отриманні ліцензії на здійснення професійної діяльності на ринку цінних паперів;

г) перевірки фінансового стану засновників банків, підприємств з іноземними інвестиціями, відкритих акціонерних товариств (крім фізичних осіб), страхових і холдингових компаній, інститутів спільного інвестування, довірчих товариств та інших фінансових посередників.

5. Директор аудиторської фірми несе відповідальність за:

а) надання аудиторського висновку;

б) своєчасність виконаних робіт;

в) повноту і достовірність даних в робочих документах;

г) реалізацію результатів робіт.

6. Операційний аудит - це

а) це вид зовнішнього аудиту, який досліджує дії об'єкта щодо ефективності й продуктивності і може оцінити будь-які дії на будь-якому рівні в межах підприємства;

б) це вид внутрішнього аудиту, який досліджує дії об'єкта щодо ефективності й продуктивності і може оцінити будь-які дії на будь-якому рівні в межах підприємства;

в) вид операційного аудиту, спрямований на оцінювання ефективності управління організаційною одиницею;

г) це аудит, який визначається як завдання з надання обґрунтованої впевненості стосовно повного комплексу фінансових звітів

7. Результати аудиторських послуг у вигляді огляду слід оформляти у вигляді:

а) протоколу;

б) експертного висновку;

в) аудиторського висновку;

г) службової записки.

8. Чи притаманний аудиту певний вид ризику:

а) ні;

б) так;

в) ні, якщо це стосується роботи внутрішнього аудитора;

г) так, якщо це стосується роботи внутрішнього аудитора.

9. Основною метою підтверджувального аудиту є:

а) підтвердження повноти і достовірності фінансової звітності;

б) попередження і виявлення помилок, зловживань, шахрайства;

в) дослідження ефективності системи внутрішнього контролю;

г) перевірка первинних документів на правильність заповнення та відповідність вимогам чинного законодавства.

10. Основними недоліками підтверджувального аудиту є:

а) недостатнє вивчення ефективності роботи системи внутрішнього контролю;

б) значні витрати часу та висока вартість послуг;

в) ймовірність не виявлення помилки на рівні первинних документів.

Задачі для самостійного розв'язання

Задача 1

Вихідні дані :

Підприємство А придбало у звітному періоді пластмас на суму 720 грн. (ПДВ - 120 грн.). Протягом цього періоду ціна пластмас знизилася до 500 грн. Підприємство оцінює пластмаси за чистою вартістю реалізації.

Завдання : відобразити операцію з уцінки пластмас в реєстрах бухгалтерського обліку

Задача 2

Вихідні дані :

На складі підприємства «Мрія» з вини кладовщика виявлено нестачу запасних частин на суму 240 грн. (в тому числі ПДВ) і утримано із його заробітної плати згідно з письмовою заявою .

Завдання :

- ↙ обчислити суму до відшкодування ;
- ↙ відобразити дані операції в реєстрах бухгалтерського обліку .

Задача 3

Аудитор був призначеним керівником групи, яка буде здійснювати аудит фінансової звітності ВАТ «Добробут». За звітний рік ВАТ отримало 12 млн. грн. чистого прибутку.

Відомо, що дружина аудитора-керівника групи володіє 12% акцій ВАТ „Добробут" вже багато років.

Чи варто аудитору приймати завдання на аудит? Відповідь обґрунтуйте із застосуванням норм Закону України «Про аудиторську діяльність» та Кодексу етики професійних бухгалтерів.

Задача 4

Аудитор-приватний підприємець надає послуги з ведення бухгалтерського та податкового обліку ТОВ „Промінь".

Керівництво звернулось з пропозицією до аудитора, щоб той надав аудиторський висновок про фінансову звітність, який необхідно подати у банк для отримання довгострокового кредиту. Керівництво ТОВ обґрунтовує своє звернення тим, що аудитору відомі всі обставини підприємницької діяльності та зміст фінансової звітності, а також, те що банком встановлені мінімальні терміни (два тижні) для подання аудиторського висновку на розгляд кредитного комітету.

Чи варто аудитору приймати пропозицію? Відповідь обґрунтуйте із застосуванням норм Закону України «Про аудиторську діяльність» та Кодексу етики професійних бухгалтерів.

Задача 5

Керівник ВАТ „Тандем" пан Васильченко Д.М. вперше звернувся до аудиторської фірми ТОВ „Бізнес-аудит" провести перевірку фінансової звітності компанії за 2007 рік.

Потрібно:

- А) скласти лист-пропозицію клієнта.
- Б) вказати, яку інформацію необхідно запитати аудитору для прийняття рішення щодо проведення аудиту.
- В) скласти лист - зобов'язання аудитора.
- Г) скласти договір на проведення аудиту за умови, що перевірка проводиться вперше.

Задача 6

ТОВ «Велес» вже декілька років обслуговується аудиторською фірмою ПП „Аргумент". Жодних конфліктних ситуацій протягом періоду співпраці не було.

Потрібно:

- А) скласти лист-пропозицію клієнта на повторне проведення аудиту.
- Б) скласти лист - зобов'язання аудитора.

В) скласти договір на проведення аудиту за умови, що перевірка проводиться повторно.

Рекомендована для самостійного вивчення література за темою

1. Бутинець Ф.Ф. Аудит: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. - 2-е вид., перероб. та доп. - Житомир: ПП «Рута», 2002. - 607 с [стор. 187-205].
2. Гончарук Я.А., Рудницький В.С. Аудит: Вид. 2-ге, перероб. Та доп. - Львів: Оріяна-Нова, 2004. -292с. [стор. 121-134, 220-239].
3. Гордієнко Н.І., Харламова О.В. Карпенко М.Ю. Аудит, методика і організація: Навчальний посібник (для студентів економічних спеціальностей). У 2 частинах. Частина 1. - Х.: ХНАМГ, 2007.-162 с, [стор. 111-117]
4. Давидов Г. М. Аудит: Навч. посібник - К. : Знання, 2002. - 363с. [стор. 51-66].
5. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Основи аудиту: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти. - К.: «Каравелла»; Львів: «Новий світ-2000», 2002. - 504 с. [стор. 124-134].

Тема13: Аудиторський звіт та аудиторський висновок.

Структура аудиторського висновку. Види аудиторських висновків відповідно до стандартів аудиту та вимог національних нормативних документів. Події після дати балансу в аудиторському висновку. Види аудиторських висновків та їх зміст. Поняття аудиторського звіту й висновку. Структура та зміст аудиторського висновку.

Теми рефератів

1. Документування в аудиті: основні концепції.
2. Аудиторський звіт: вплив на результати перевірки.
3. Причини модифікації аудиторських висновків.
4. Вплив виявлення порушень на форму і зміст аудиторського висновку.
5. Звітність, аудиторів та аудиторських фірм.
6. Взаємозв'язок концептуальної основи об'єкта перевірки та аудиторського висновку.

Запитання й завдання для самоконтролю знань

1. Дайте визначення поняття “аудиторський висновок”.
2. Яка документація може додатково передаватись засновнику?
3. Схарактеризуйте структуру і зміст аудиторського висновку.
4. Які види аудиторських висновків Ви знаєте?
5. В якому випадку може бути наданий безумовно позитивний аудиторський висновок?
6. Дайте характеристику висновку з обмеженнями.
7. Що являє собою модифікований аудиторський висновок?
8. Що являє собою аудиторський висновок спеціального призначення і які вимоги висуваються до складання таких висновків?

Тестові завдання

1. Основними перевагами підтверджувального аудиту є:

- а) скорочення часу перевірки та дослідження найбільш суттєвих операцій;

- б) оптимальне співвідношення перевірки системи внутрішнього контролю та інформації, яка міститься у фінансових звітах;
- в) виключення можливості помилки в первинних документах та реєстрах обліку завдяки фактично дублюванню облікового процесу (процедур бухгалтерського обліку).

2. Оцінка суттєвості є справою професійного судження:

- а) керівника підприємства;
- б) Спілки аудиторів України;
- в) клієнта;
- г) аудитора.

3. Модель аудиторського ризику має вигляд:

- а) $AP = PCG \times PH$;
- б) $AP = BP \times PK \times PH$;
- в) $AP = PCG + PH$;
- г) $AP = BP + PK + PH$.

4. Яке із визначень більш точно розкриває поняття «суттєвість інформації»:

- а) інформація вважається суттєвою, якщо її відсутність або неправильне відображення впливає на зміст аудиторського висновку;
- б) інформація вважається суттєвою, якщо її відсутність або неправильне відображення впливає на розмір загального аудиторського ризику;
- в) інформація вважається суттєвою, якщо її відсутність або неправильне відображення впливає на економічні рішення користувачів, прийняті на основі фінансової звітності;
- г) інформація вважається суттєвою, якщо її відсутність або неправильне відображення впливає на розмір гонорару аудиторської фірми.

5. Який документ засвідчує в Україні факт досягнення домовленості між клієнтом і аудиторською фірмою (аудитором) про проведення аудиторської перевірки:

- а) протокол про намір провести аудиторську перевірку;
- б) акт;
- в) договір;
- г) лист-зобов'язання.

6. Відповідно до Закону України „Про аудиторську діяльність” підставою для здійснення аудиту є:

- а) лист-запит замовника;
- б) лист-ствердження аудитора;
- в) договір на проведення аудиту;
- г) правильна відповідь відсутня.

7. Який з наступних аспектів, як правило, не включається у договір на проведення аудиту:

- а) мета аудиту фінансової звітності;
- б) відповідальність керівництва за фінансову звітність;
- в) обсяг аудиту;
- г) конкретні аудиторські процедури, які будуть використані аудитором.

8. Лист-запит керівництва підприємства-замовника датується:

- а) датою аудиторського висновку;
- б) будь-якою датою протягом перевірки;
- в) датою оприлюднення фінансової звітності;
- г) вірна відповідь відсутня.

9. До загальноприйнятої практики вибору замовником аудитора в Україні не відносять наступну форму:

- а) підприємство оголошує тендер (конкурс) на укладання договору на проведення аудиту, після чого аудитор (аудиторська фірма) затверджується на зборах засновників, чи на наглядовій раді;

- б) підприємство обирає аудитора за інформацією, що розміщена в газеті оголошень про надання окремих видів послуг;
- в) власник (чи його представник), або наглядова рада звертаються до аудитора (аудиторської фірми) з проханням про проведення аудиту;
- г) керівництво підприємства, як правило головний бухгалтер чи фінансовий директор, звертаються до аудитора (аудиторської фірми) з проханням про проведення аудиту.

10. Не вважається загрозою захисту одна з нижченаведених обставин:

- а) позика, отримана від майбутнього клієнта;
- б) володіння акціями підприємства, яке зареєстровано на біржі, як його засновника, коли це підприємство є клієнтом з аудиту фінансової звітності;
- в) захист інтересів клієнта в ході судового процесу або у суперечці з третіми сторонами;
- г) вірна відповідь відсутня

Задачі для самостійного розв'язання

Задача 1

Вихідні дані :

Підприємство прийняло рішення про ліквідацію верстата :

- ↳ первісна вартість - 20 000 грн.,
- ↳ знос - 18000грн.

Витрати , пов'язані з ліквідацією , становлять 1 200 грн. Вартість брухту , одержаного внаслідок ліквідації верстата - 600 грн.

Завдання : відобразити дану операцію на рахунках бухгалтерського обліку .

Задача 2

Вихідні дані :

На початок звітного періоду на підприємстві «Колумбус» було 40 банок фарби для підлоги за ціною 6 грн. за банку . Протягом звітного періоду воно придбало фарбу для підлоги в такому порядку :

- 1) 80 банок по ціні 6,5 грн. (в тому числі ПДВ);
- 2) 60 банок по ціні 5,5 грн. (в тому числі ПДВ);
- 3) 90 банок по ціні 6,3 грн. (в тому числі ПДВ).

В тому ж періоді 155 банок фарби було відпущено на виробничі потреби .

Завдання :

1. відобразити списання фарби у виробництво методом обчислення середньозваженої собівартості одиниці запасів ;
2. визначити залишок фарби для підлоги на кінець звітного періоду ;
3. відобразити дану операцію в реєстрах бухгалтерського обліку .

Задача 3

ВАТ „Агротехсервіс" спеціалізується на операціях фінансового лізингу сільськогосподарської техніки у Чернігівській області. ВАТ має також дочірнє підприємство ТОВ „Агролізинг", яке також здійснює операції фінансового лізингу сільськогосподарської техніки у Миколаївській області.

Протягом звітного року було зафіксовано значний рівень економічного спаду сільськогосподарських підприємств Миколаївської області внаслідок сталого неврожаю, що призвело до банкрутств споживачів послуг ТОВ „Агролізинг" і, як наслідок, отримання дочірнім підприємством збитків.

Частка оборотів дочірнього підприємства у загальних оборот консолідованого звіту про фінансові результати ВАТ „Агротехсервіс” становить 15%.

Керівництво ВАТ планує залучити інвестиції до дочірнього підприємства й подолати негативні явища.

У примітках до консолідованої фінансової звітності було наведено аналітичну інформацію, що розкриває реальний фінансовий стан дочірнього підприємства, а також заплановані заходи щодо його стабілізації з боку ВАТ.

Потрібно:

- 1) визначити, який вид висновку повинен надати аудитор;
- 2) сформулювати зміст параграфу, який потрібно включити у текст висновку

Задача 4

ЗАТ „Торгсервіс” надає послуги з обслуговування населення по доставці непродовольчих товарів через мережу Інтернет. Одночасно підприємство здійснює реалізацію товарів за готівку покупцям, які відвідують особисто склади фірми. Частка продажу за готівку становить близько 40% від загального обороту за рік у відповідності до облікових даних.

Результати тестування аудитором надійності процедур внутрішнього контролю свідчать про існування суттєвого ризику того, що готівкова виручка оприбутковується не в повному обсязі. Разом з тим, для того щоб дслюідити весь ланцюжок системи контролю за рухом готівкової виручки, аудиторам потрібен був час, який не дозволив би сформулювати висновок у терміни, що визначені умовами договору на аудит. Керівництво ЗАТ „Торгсервіс” відмовило у перенесенні термінів подачі аудиторського висновку, посилаючись на неможливість зміни дати проведення зборів акціонерів, на яких й передбачається затвердження фінансових звітів, що були перевірені аудитом.

Потрібно:

- 1) визначити, який вид висновку повинен надати аудитор;
- 2) сформулювати зміст параграфу, який потрібно включити у текст висновку

Задача 5

ЗАТ „Славутич-транссервіс” займається автоперевезенням вантажів як на території України так і за її межами. Підприємство має фінансові інвестиції (частку у статутному фонді) в розмірі 72% у ТОВ „Славутич-пассервіс”.

З метою аудиту фінансової звітності було прийнято рівень суттєвої помилки для показника „Чистий прибуток (збиток) звітного року” на рівні 2,5 тис. грн.

Було встановлено, що при складанні Звіту про фінансові результати не було враховано дохід від участі в капіталі у ТОВ „Славутич-пассервіс” в розмірі 40,0 тис. грн. На запит аудиторів щодо цього факту керівництво ЗАТ пояснило, що „...включення доходу від участі у капіталі в сумі 40,0 тис. грн. буде вводити в оману користувачів, так як не передбачається отримання дивідендів від відповідних інвестицій протягом найближчих п'яти років. Таке рішення було занесено до протоколу зборів засновників, копію якого було представлено. Разом з тим, цей факт розкривається у примітках до фінансової звітності,”

Таким чином, керівництво відмовилось вносити зміни до Звіту про фінансові результати та Балансу.

Потрібно:

- 1) визначити, який вид висновку повинен надати аудитор;
- 2) сформулювати зміст параграфу, який потрібно включити у текст висновку

Рекомендована для самостійного вивчення література за темою

1. Бутинець Ф.Ф. Аудит: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. - 2-е вид., перероб. та доп. - Житомир: ПП «Рута», 2002. - 607 с [стор. 187-205].

2. Гончарук Я.А., Рудницький В.С. Аудит: Вид. 2-ге, перероб. Та доп. - Львів: Оріяна-Нова, 2004. -292с. [стор. 121-134, 220-239].
3. Гордієнко Н.І., Харламова О.В. Карпенко М.Ю. Аудит, методика і організація: Навчальний посібник (для студентів економічних спеціальностей). У 2 частинах. Частина 1. - Х.: ХНАМГ, 2007.-162 с, [стор. 111-117]
4. Давидов Г. М. Аудит: Навч. посібник - К. : Знання, 2002. - 363с. [стор. 51-66].
5. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Основи аудиту: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти. - К.: «Каравелла»; Львів: «Новий світ-2000», 2002. - 504 с. [стор. 124-134].

Тема 14: Становлення внутрішнього аудиту в Україні.

Становлення тенденцій розвитку та актуальність внутрішнього аудиту. Суть внутрішнього аудиту. Операційний аудит. Поточний аудит. Стратегічний (прогнозний) аудит. Внутрішній аудит у системі контролю.

Теми рефератів

1. Роль внутрішнього аудиту в здійсненні підприємницької діяльності господарюючими об'єктами.
2. Особливості проведення внутрішнього аудиту з окремих напрямів господарювання.
3. Вплив внутрішнього аудиту і контролю на обсяг зовнішнього аудиту.
4. Структура внутрішнього аудиту і система внутрішнього контролю підприємства.

Запитання й завдання для самоконтролю знань

1. Розвиток внутрішнього аудиту в Україні .
2. Що таке внутрішній аудит, його значення.
3. Які є принципи внутрішнього аудиту.
4. Які є види внутрішнього аудиту?
5. Що включає в себе оперативний аудит?

Тестові завдання

1. До застережних заходів, створених професійними органами, не входять:

- а) вимоги до освіти;
- б) вимоги до діяльності фірми в цілому;
- в) вимоги до практики;
- г) вірна відповідь відсутня.

2. Програму проведення аудиторської перевірки аудитор складає:

- а) перед початком проведення аудиту;
- б) перед складанням плану аудиту;
- в) під час документального оформлення аудиту;
- г) після того, як аудитор провів тестування системи внутрішнього контролю

3. Планування аудиту для постійних клієнтів обов'язково має включати:

- а) ознайомлення з бізнесом клієнта;
- б) тести на відповідність;
- в) аналіз попередніх робочих документів;
- г) аналіз облікової політики.

4. На якому з цих етапів аудиторської перевірки не застосовується планування:

- а) завершення аудиту;
- б) переддоговірному етапі та укладанні договору;
- в) на етапі вибору конкретних аудиторських процедур, необхідних для одержання аудиторських доказів;
- г) вірна відповідь відсутня.

5. Результатом планування на етапі укладання договору є:

- а) меморандум попереднього планування;
- б) стратегія аудиту;
- в) бюджет витрат часу;
- г) аудиторський висновок

6. До структури меморандуму попереднього планування не включають:

- а) цілі та завдання попереднього планування;
- б) заплановані терміни виконання тестів контролю і процедур по суті;
- в) інформацію, на основі якої проведені попереднє планування та оцінка достатності та переконливості наведеної клієнтом інформації;
- г) види та обсяг виконаної роботи види та обсяг запланованих робіт.

7. Які з нижченаведених обставин не повинні бути враховані при підготовці програми аудиту:

- а) розрахунок запланованої вартості робіт; б) визначені оцінки ризику суттєвих викривлень;
- в) заплановані терміни виконання тестів контролю і процедур по суті;
- г) можливість координації будь-якої позиції в плані перевірки, наприклад, заміна одного працівника на іншого, надання технічної, або методичної допомоги.

8. При плануванні аудиту оформляють:

- а) поточний і перспективний плани;
- б) план і програму аудиторської перевірки;
- в) поточний і стратегічний плани;
- г) загальний план і програми аудиторської перевірки.

9. Форма і зміст Загального плану аудиту залежать від:

- а) конкретних методик і прийомів, що застосовує аудитор;
- б) величини помилки;
- в) наявності ознак шахрайства;
- г) кількості працівників підприємства-клієнта.

10. До результатів планування не відносять:

- а) меморандум попереднього планування;
- б) стратегію аудиту;
- в) бюджет витрат часу;
- г) вірна відповідь відсутня

Задачі для самостійного розв'язання

Задача 1

Необхідно:

✎ Вказати кореспонденцію рахунків згідно авансового звіту комерційного директора по відродженню у м. Тернопіль.

☞ Визначити суму відхилень між авансом, одержаним комерційним директором 10 січня 2001р. з каси п-ва в сумі 800 грн. і фактичною сумою по затвердженому авансовому звіту від 18.07.2001р.

Задача 2

Необхідно:

Вказати кореспонденцію бухгалтерських рахунків по нижченаведених господарських операціях.

По операції №5 визначити виробничу собівартість готової продукції, вказати порядок розрахунку.

Рекомендована для самостійного вивчення література за темою

1. Бутинець Ф.Ф. Аудит: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. - 2-е вид., перероб. та доп. - Житомир: ПП «Рута», 2002. - 607 с [стор. 187-205].
2. Гончарук Я.А., Рудницький В.С. Аудит: Вид. 2-ге, перероб. Та доп. - Львів: Оріяна-Нова, 2004. -292с. [стор. 121-134, 220-239].
3. Гордієнко Н.І., Харламова О.В. Карпенко М.Ю. Аудит, методика і організація: Навчальний посібник (для студентів економічних спеціальностей). У 2 частинах. Частина 1. - Х.: ХНАМГ, 2007.-162 с, [стор. 111-117]
4. Давидов Г. М. Аудит: Навч. посібник - К. : Знання, 2002. - 363с. [стор. 51-66].
5. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Основи аудиту: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти. - К.: «Каравелла»; Львів: «Новий світ-2000», 2002. - 504 с. [стор. 124-134].

Тема 15: Стандарти внутрішнього аудиту.

Нормативні базові вимоги. Сфера внутрішнього аудиту. Специфіка стандартів професійної практики внутрішнього аудиту. Обов'язки внутрішніх аудиторів. Кваліфікаційна характеристика працівників внутрішнього аудиту.

Темі рефератів

1. Зовнішній та внутрішній аудит в Україні
2. Організація внутрішнього аудиту.
3. Принципи внутрішнього аудиту.
4. Організація служби внутрішнього аудиту на підприємстві.

Запитання й завдання для самоконтролю знань

1. Назвати національні нормативи внутрішнього аудиту?
2. Дайте характеристику управлінській моделі внутрішнього аудиту?
3. Які є принципи внутрішнього аудиту?
4. Які стандарти внутрішнього аудиту ви знаєте?
5. На які види поділяється внутрішній аудит?

Тестові завдання

1. Під плануванням в аудиті розуміють:

- а) планування конкретної аудиторської перевірки;
- б) планування діяльності аудиторської фірми;
- в) планування вибору клієнтів на проведення аудиту;
- г) вірні відповіді а), б).

2. До циклів господарських операцій не відносять:

- а) фінансово-інвестиційний;
- б) виробничий;
- в) операційний;
- г) реалізації та отримання доходів

3. Який критерій є основним під час прийняття рішення щодо укладення договору на аудит:

- а) дотримання всіх аспектів незалежності;
- б) нескладність проведення аудиту для конкретного клієнта;
- в) висока сума гонорару за аудит;
- г) можливість подальшої співпраці з клієнтом.

4. Вимоги до форми і змісту договору визначені:

- а) у Законі України „Про аудиторську діяльність”;
- б) у Господарському та Цивільному кодексі України;
- в) законодавчо не визначені;
- г) визначаються аудиторською фірмою.

5. Аудитор повинен переглянути умови домовленості при повторному аудиті, якщо:

- а) відбулися зміни в керівництві аудиторської фірми;
- б) якщо умови здійснення аудиту не змінюються;
- в) клієнт не розуміє мети та обсягу аудиту;
- г) нещодавно відбулися зміни в структурі аудиторської фірми.

6. При укладенні договору на проведення аудиту клієнт зробив аудиторській фірмі вигідну пропозицію про надання в оренду приміщень. Можливі дії керівника аудиторської фірми:

- а) відхилити пропозицію;
- б) прийняти пропозицію на умовах клієнта;
- в) прийняти пропозицію на умовах, що склалися на ринку даних послуг.

7. До загроз фундаментальних етичних принципів не відносять:

- а) загрозу тиску;
- б) загрозу власної оцінки;
- в) загрозу особистих стосунків;
- г) загрозу контролю.

8. Не вважається загрозою особистих стосунків одна з нижченаведених обставин:

- а) розгляд клієнта як можливого роботодавця;
- б) аудитор, який буде приймати участь у перевірці, має близькі або найближчі сімейні стосунки з директором або з посадовою особою клієнта;
- в) отримання подарунків або преференцій від клієнта крім випадків, коли їх цінність є вочевидь незначною;
- г) вірна відповідь відсутня.

9. До застережних заходів, створених професійними органами, входять:

- а) вимоги до освіти;
- б) вимоги до діяльності фірми в цілому;
- в) вимоги до конкретної перевірки;
- г) вірна відповідь відсутня.

10. Джерелом аудиторського ризику може виступати:

- а) фінансова звітність клієнта;
- б) робота системи внутрішнього контролю суб'єкта господарювання;

- в) недостатній досвід аудитора та недбале виконання професійних обов'язків;
- г) помилки у роботі персоналу клієнта.

Задачі для самостійного розв'язання

Задача 1

Необхідно:

- ↪ Провести утримання прибуткового податку та обов'язкових відрахувань із зарплати.
- ↪ Розрахувати суму з/п, що належить до виплати.
- ↪ Вказати кореспонденцію рах. по даній ситуації.

Дані для виконання:

1. Заробітна плата працівника адміністрації по окладу 320 грн.
2. Допомога по тимчасовій непрацезд. 29 грн. за 2 дні
3. У звітному місяці було 23 робочих дні.

Задача 2

Необхідно:

- ↪ Охарактеризувати сутність поняття неоплачений капітал;
- ↪ Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку господарські операції.

Дані для виконання:

В установчих документах ТЗОВ статутний капітал встан. в розмірі 15000 грн. До реєстрації внески трьох засновників складом: $15000 \cdot 30\% = 4500$ грн. (по 1500 грн. кожний). У подальшому, як визначено у засновницьких документах, учасники здійснюють внески :

- ↪ Учасник „А” вносить до статутного капіталу основні засоби вартістю 3500 грн.
- ↪ Учасник „В” вносить до статутного капіталу нематеріальні активи вартістю 3500 грн.
- ↪ Учасник „С” вносить до статутного капіталу грошові кошти в сумі 3500грн.

Рекомендована для самостійного вивчення література за темою

1. Бутинець Ф.Ф. Аудит: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. - 2-е вид., перероб. та доп. - Житомир: ПП «Рута», 2002. - 607 с [стор. 187-205].
2. Гончарук Я.А., Рудницький В.С. Аудит: Вид. 2-ге, перероб. Та доп. - Львів: Оріяна-Нова, 2004. -292с. [стор. 121-134, 220-239].
3. Гордієнко Н.І., Харламова О.В. Карпенко М.Ю. Аудит, методика і організація: Навчальний посібник (для студентів економічних спеціальностей). У 2 частинах. Частина 1. - Х.: ХНАМГ, 2007.-162 с, [стор. 111-117]
4. Давидов Г. М. Аудит: Навч. посібник - К. : Знання, 2002. - 363с. [стор. 51-66].
5. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Основи аудиту: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти. - К.: «Каравелла»; Львів: «Новий світ-2000», 2002. - 504 с. [стор. 124-134].

Тема 16: Реалізація матеріалів внутрішнього аудиту.

Узагальнення результатів внутрішнього аудиту. Організація внутрішньої аудиторської перевірки ефективності СВК бізнес процесів компанії. Документи які узагальнюють

результати окремих напрямків служби внутрішнього аудиту. Методичні прийоми узагальнення недоліків при проведенні внутрішнього аудиту.

Теми рефератів

1. Методичні прийоми при проведенні внутрішнього аудиту.
2. Етапи проведення внутрішнього аудиту.
3. Основні недоліки при проведенні внутрішнього аудиту.

Запитання й завдання для самоконтролю знань

1. Які методичні прийоми узагальнення недоліків при проведенні внутрішнього аудиту Ви знаєте?
2. Які документи узагальнюють результати діяльності внутрішнього аудиту?
3. Як узагальнюються і викладаються результати аудиту в підсумкових документах?

Тестові завдання

1. Основною метою системного аудиту є:

- а) попередження і виявлення помилок, зловживань, шахрайства;
- б) дослідження ефективності системи внутрішнього контролю;
- в) перевірка первинних документів на правильність заповнення та відповідність вимогам чинного законодавства;
- г) підтвердження повноти і достовірності фінансової звітності.

2. Основними недоліками ризиково-орієнтованого аудиту є:

- а) недостатнє вивчення ефективності роботи системи внутрішнього контролю;
- б) ймовірність не виявлення помилки на рівні первинних документів;
- в) значні витрати часу та висока вартість послуг;
- г) вірна відповідь відсутня.

3. Ризик того, що аудитор висловить невідповідну аудиторську думку, коли фінансові звіти суттєво викривлені - це ...

- а) ризик суттєвих викривлень
- б) аудиторський ризик
- в) ризик контролю
- г) властивий ризик

4. Попередження і виявлення помилок, зловживань, шахрайства є метою ...

- а) підтверджувального аудиту
- б) системного аудиту
- в) ризиково - орієнтованого аудиту
- г) будь-якого аудиту

5. До переваг ризиково - орієнтованого аудиту можна віднести

- а) досконале дослідження системи внутрішнього контролю і як наслідок зменшення аудиторського ризику
- б) скорочення часу перевірки
- в) суцільна перевірка всіх первинних документів
- г) всі відповіді правильні

6. Яка вірогідність аудиторського ризику є нормальною

- а) від 0% до 100%
- б) від 0% до 20%

в) від 2% до 5%

г) від 0% до 3%

7. Інформація, пропуск якої або неправильне відображення можуть вплинути на економічні рішення користувачів, прийняті на основі фінансових звітів, називається

а) необхідною

б) суттєвою

в) доречною

г) правильна відповідь відсутня

8. Викривлення, які можуть містити фінансові звіти, за своїм характером можуть бути

а) значними і незначними

б) помилковими і навмисними

в) кількісними та якісними

г) всі відповіді вірні

9. Абсолютна або відносна величина, яка є кількісною ознакою суттєвості облікової інформації називається

а) кількісна суттєвість

б) поріг суттєвості

в) якісна суттєвість

г) оцінка суттєвості

10. Залежно від періодичності помилки поділяють на

а) випадкові і ті, що повторюються

б) випадкові і не випадкові

в) ті, що повторюються і ті, що не повторюються

г) постійні і непостійні

Задачі для самостійного розв'язання

Задача 1

Необхідно:

- ↳ Нарахувати відрядно - преміальну оплату праці.
- ↳ Визначити суму утримань.
- ↳ Скласти бухгалтерські проводки.

Дані для виконання:

Робітник відрядник за місяць виготовив 150 деталей при нормі 85 деталей, розцінка за 1 деталь - 2,25 грн. Йому нарахована премія в розмірі 10% за виконання норми та 0,7% за кожний відсоток перевиконання норми від оплати праці за розцінкою

Задача 1

Необхідно:

- ↳ Нарахувати відрядно - преміальну оплату праці.
- ↳ Визначити суму утримань.
- ↳ Скласти бухгалтерські проводки.

Дані для виконання:

Робітник відрядник за місяць виготовив 150 деталей при нормі 85 деталей, розцінка за 1 деталь - 2,25 грн. Йому нарахована премія в розмірі 10% за виконання норми та 0,7% за кожний відсоток перевиконання норми від оплати праці за розцінкою.

Рекомендована для самостійного вивчення література за темою

1. Бутинець Ф.Ф. Аудит: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. - 2-е вид., перероб. та доп. - Житомир: ПП «Рута», 2002. - 607 с [стор. 187-205].
2. Гончарук Я.А., Рудницький В.С. Аудит: Вид. 2-ге, перероб. Та доп. - Львів: Оріяна-Нова, 2004. -292с. [стор. 121-134, 220-239].
3. Гордієнко Н.І., Харламова О.В. Карпенко М.Ю. Аудит, методика і організація: Навчальний посібник (для студентів економічних спеціальностей). У 2 частинах. Частина 1. - Х.: ХНАМГ, 2007.-162 с, [стор. 111-117]
4. Давидов Г. М. Аудит: Навч. посібник - К. : Знання, 2002. - 363с. [стор. 51-66].
5. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Основи аудиту: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти. - К.: «Каравелла»; Львів: «Новий світ-2000», 2002. - 504 с. [стор. 124-134].

Тема 17: Організація служби внутрішнього аудиту.

Стан внутрішнього аудиту. Ефективність роботи СВА. Класифікація методичних прийомів внутрішнього аудиту. Характеристика стадій та етапів проведення внутрішнього аудиту. Етапи оцінки системи внутрішнього контролю.

Теми рефератів

1. Стан внутрішнього аудиту.
2. Робота СВА: його організація суть і значення.

Запитання й завдання для самоконтролю знань

1. Розказати про схему за якою визначають стан внутрішнього аудиту?
2. Яке значення має СВА для підприємця?
3. За якими критеріями здійснюється ефективність системи внутрішнього аудиту?

Тестові завдання

1. Помилки пов'язані з неправильним розподіленням операцій по облікових періодах, коли їх відображають у фінансовій звітності наслідки операцій «не свого» звітного періоду виникають внаслідок

- а) неповноти відображення операцій
- б) необґрунтованості облікових записів
- в) помилок в періодизації
- г) помилок у записах

2. До повторювальних помилок відносять

- а) арифметичні
- б) облікові
- в) інформативно - інтерпретативні
- г) класифікаційні.

3. Викривлення, що є результатом незаконного привласнення активів

- а) помилка
- б) шахрайство
- в) маніпуляція
- г) приховування

4. Ризик того, що фінансові звіти суттєво викривлені до аудиторської перевірки - це

- а)ризик суттєвих викривлень
- б)аудиторський ризик
- в)ризик контролю
- г)властивий ризик

5. Кінцевою метою аналізу складників аудиторського ризику є визначення

- а)рівня ризику не виявлення
- б)рівня аудиторського ризику
- в)рівня ризику суттєвих викривлень
- г)рівня властивого ризику

6. Скільки основних етапів виділяють в процесі здійснення аудиту

- а)3
- б)4
- в)5
- г)6

7. Умови завдань з аудиторської перевірки розглядаються в

- а) МСА 320 б)МСА315
- в)МСА 210
- г)МСА 200

8. Переддоговірний лист складається на етапі

- а)укладання договору
- б)здійснення заключних процедур
- в)проведення процедур отримання аудиторських доказів
- г)правильна відповідь відсутня

9. Страх втратити клієнта є

- а)загрозою власного інтересу
- б)загрозою захисту
- в)загрозою тиску
- г)загрозою власної оцінки

10. Погрози судових позовів є

- а)загрозою власного інтересу
- б)загрозою захисту
- в)загрозою тиску
- г)загрозою власної оцінки

Задачі для самостійного розв'язання

Задача 1

Під час укладення договору на проведення аудиту замовник запропонував здійснити оплату виконаних робіт власною продукцією(тобто укласти бартерну угоду). Чи можливо це за чинним законодавством України?

Задача 2

Аудитори оцінили, що властивий ризик та ризик контролю на підприємстві становить 0,75. Який ризик не виявлення помилок повинні вони запланувати, якщо бажаний аудиторський ризик дорівнює 0.05?

Задача 3

Аудитор пі підготував висновок, у якому вказав на обмеження обсягу аудиту з вини замовника. Замовник відмовився прийняти такий висновок. Яким чином, на вашу думку, можна запобігти такій конфліктній ситуації на стадії підготовки договору про здійснення аудиту

Задача 4

Аудитор виявив помилки, допущені під час індексації балансової вартості основних засобів та їх зносу станом на 01.01.2010р. який можливий негативний ефект поширення цих помилок?

Рекомендована для самостійного вивчення література за темою

1. Бутинець Ф.Ф. Аудит: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. - 2-е вид., перероб. та доп. - Житомир: ПП «Рута», 2002. - 607 с [стор. 187-205].
2. Гончарук Я.А., Рудницький В.С. Аудит: Вид. 2-ге, перероб. Та доп. - Львів: Оріяна-Нова, 2004. -292с. [стор. 121-134, 220-239].
3. Гордієнко Н.І., Харламова О.В. Карпенко М.Ю. Аудит, методика і організація: Навчальний посібник (для студентів економічних спеціальностей). У 2 частинах. Частина 1. - Х.: ХНАМГ, 2007.-162 с, [стор. 111-117]
4. Давидов Г. М. Аудит: Навч. посібник - К. : Знання, 2002. - 363с. [стор. 51-66].
5. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Основи аудиту: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти. - К.: «Каравелла»; Львів: «Новий світ-2000», 2002. - 504 с. [стор. 124-134].

Тема 18: Робота СВА з матеріалами аудиту після затвердження остаточної редакції «Аудиторського звіту».

Робота СВА з менеджментом компанії щодо побудови й організації СВК бізнес – процесів. Робота СВА з матеріалами аудиту для задоволення власних потреб служби.

Теми рефератів

13. Робота Служби внутрішнього аудиту з менеджментом.
14. Організація служби внутрішнього аудиту на підприємстві.

Запитання й завдання для самоконтролю знань

15. Які методичні прийоми узагальнення недоліків при проведенні внутрішнього аудиту Ви знаєте?
16. Які документи узагальнюють результати діяльності внутрішнього аудиту?
17. Як узагальнюються і викладаються результати аудиту в підсумкових документах?

Тестові завдання

1. До застережних заходів, що створені професійними організаціями та регулятивними органами відносять

- а) нормативні акти щодо управління корпораціями
- б) професійні стандарти
- в) вимоги до постійного вдосконалення професійних знань
- г) всі відповіді вірні

2. Що не вказується в листі-зобов'язання

- а) мета аудиторської перевірки
- б) обсяг аудиторської перевірки
- в) відповідальність управлінського персоналу

г) правильна відповідь відсутня

3. Які підходи існують до переговорного процесу

- а) м'який, жорсткий, компромісний
- б) м'який, принциповий, компромісний
- в) м'який, жорсткий
- г) принциповий, компромісний

4. Підхід де обидві сторони прагнуть знайти взаємну вигоду

там, де це можливо

- а) принциповий
- б) м'який
- в) жорсткий
- г) правильна відповідь відсутня

5. Обов'язкова необхідність укладання договору між аудитором та замовником визначається

- а) МСА315
- б) Законом України «Про аудиторську діяльність»
- в) Кодексом етики для професійних бухгалтерів
- г) МСА210

6. У договорі на проведення аудиту та надання інших аудиторських послуг обов'язково зазначається

- а) термін договору, обсяг аудиторських послуг, розмір і умови оплати, відповідальність сторін
- б) термін договору, термін перевірки, розмір і умови оплати, відповідальність сторін
- в) термін договору, термін перевірки, обсяг аудиторських послуг, розмір і умови оплати, відповідальність сторін
- г) термін договору, мета перевірки, термін перевірки, обсяг аудиторських послуг, розмір і умови оплати, відповідальність сторін,

7. Договір в якому визначається порядок ведення як аудиту, так і супутніх аудиторських робіт називається

- а) генеральним
- б) договором на інформаційно-консультативне обслуговування
- в) договором на бухгалтерське обслуговування
- г) окремим договором на проведення аудиту

8. Виконавець має право на

- а) отримання необхідних пояснень від керівництва та працівників замовника
- б) залучати на договірних засадах до участі в проведенні аудиту фахівців різного профілю
- в) здійснювати поетапне завдання виконаних робіт
- г) всі відповіді вірні

9. Планування в аудиті регламентує

- а) МСА 200
- б) МСА 300
- в) МСА 315
- г) не регламентується

10. Виділяють планування

- а) діяльності аудиторської фірми
- б) конкретної аудиторської перевірки
- в) прибутків фірми
- г) правильні відповіді А і Б

Задачі для самостійного розв'язання

Задача 1

Під час перевірки аудитор виявив наявність незаконних виплат. Чи буде таке порушення визнане суттєвим ?

Задача 2

Чи можуть аудитори відмовитися від процедур підтвердження, якщо ефективність системи внутрішнього контролю буде визнана високою ?

Задача 3

Під час здійснення аудиту виникли сумніви щодо правильності віднесення витрат на відрядження за кордон, загальна сума яких становить 9000 дол. США, в наслідок відсутності підтвердження їх виробничого призначення. До завершення аудиту керівництво підприємства надало необхідні докази. Чи має аудитор право видати безумовно позитивний висновок і чому ?

Рекомендована для самостійного вивчення література за темою

1. Бутинець Ф.Ф. Аудит: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. - 2-е вид., перероб. та доп. - Житомир: ПП «Рута», 2002. - 607 с [стор. 187-205].
2. Гончарук Я.А., Рудницький В.С. Аудит: Вид. 2-ге, перероб. та доп. - Львів: Оріяна-Нова, 2004. -292с. [стор. 121-134, 220-239].
3. Гордієнко Н.І., Харламова О.В. Карпенко М.Ю. Аудит, методика і організація: Навчальний посібник (для студентів економічних спеціальностей). У 2 частинах. Частина 1. - Х.: ХНАМГ, 2007.-162 с, [стор. 111-117]
4. Давидов Г. М. Аудит: Навч. посібник - К. : Знання, 2002. - 363с. [стор. 51-66].
5. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Основи аудиту: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти. - К.: «Каравелла»; Львів: «Новий світ-2000», 2002. - 504 с. [стор. 124-134].

3. БАЗОВІ ТЕРМІНИ Й ПОНЯТТЯ КУРСУ.

Аудит (англ. *audit*) — це перевірка публічної бухгалтерської звітності, обліку, первинних документів та іншої інформації щодо фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання з метою визначення достовірності їх звітності, обліку, його повноти і відповідності чинному законодавству та встановленим нормативам. Аудит здійснюється незалежними особами (аудиторами), аудиторськими фірмами, які уповноважені суб'єктами господарювання на його проведення.

Аудит бюджету — метод державного аудиту, що сприяє дотриманню діючого законодавства під час формування і виконання бюджету і дозволяє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки виявлених порушень з метою своєчасного вироблення пропозицій по їх усуненню.

Аудит бюджету внутрішній — метод державного аудиту, використовуваний органами виконавчої влади в процесі формування проекту бюджету, виконання затвердженого бюджету і складання звіту про виконаний бюджет.

Аудит бюджету зовнішній — метод державного аудиту, використовуваний контрольно-рахунковими органами, створюваними законодавчою (представницькою) владою, що дозволяє визначити ступінь достовірності інформації виконавчих органів влади про виконання бюджету за звітний фінансовий рік або про прогнозовані параметри соціально-економічного розвитку країни, показників бюджетного проектування на майбутній фінансовий рік (або роки). Аудит бюджету зовнішній містить у собі аудит звітності, аудит відповідності й аудит ефективності формування державних (муніципальних) доходів, використання державних (муніципальних) фінансових ресурсів і державної (муніципальної) власності.

Аудит звітності — метод зовнішнього державного аудиту, що є складовою частиною *фінансового аудита*, у результаті проведення якого орган зовнішнього державного фінансового контролю в звітному році повинний дати підтвердження парламентові і громадськості про те, що виконавча влада належним чином здійснює ведення рахунків і облікової документації при витраті бюджетних засобів і представляє достовірну фінансову інформацію про виконання бюджету.

Аудит відповідності — метод зовнішнього державного аудиту, що є складовою частиною *фінансового аудита*, у результаті якого органом зовнішнього державного фінансового контролю в звітному році аналізується фінансова діяльність суб'єкта відомчої структури витрат бюджету по виконанню бюджету з метою визначення її відповідності вимогам законодавчих і інших нормативних правових актів, запропонованим умовам і встановленим правилам. Результатом аудита відповідності є відповідь на питання про законність і цільове використання бюджетних засобів у звітному фінансовому році, тобто відповідність показників виконаного бюджету показникам закону про бюджет, затвердженої законодавчої (представницької) владою.

Аудит ефективності використання державних коштів — метод державного фінансового контролю, у ході якого дається оцінка ефективності управління фінансовими

потоками і державною (муніципальною) власністю, а також ефективності податкового адміністрування.

Аудиторський контроль — незалежний позавідомчий фінансовий контроль, проведений аудиторською фірмою, що зареєстрована на здійснення аудиторської діяльності. Основна задача — установлення достовірності, повноти і реальності бухгалтерської і фінансової звітності і дотримання фінансового законодавства.

Внутрішній державний аудит — фінансовий контроль, здійснюваний у рамках системи виконавчих органів державної влади.

Державний фінансовий контроль — не самоціль, а обов'язковий елемент управління, мета якого полягає у своєчасному виявленні відхилень від прийнятих стандартів, порушень принципів законності, ефективності, доцільності і економності управління фінансовими ресурсами, що дозволяє у кожному конкретному випадку внести відповідні корективи, посилити відповідальність уповноважених осіб, отримати відшкодування збитків та перешкодити або ускладнити повторення виявлених порушень у майбутньому.

Дата підписання акта інспектором (ревізором) — дата, проставлена на акті інспектора (ревізора) при його підписанні, після якої припиняються всі дослідження інформаційних матеріалів, зв'язаних із проведенням даного контрольного заходу, після закінчення якої в акт не може бути внесено жодної зміни, не обговореного з об'єктом контролю.

Дата представлення бухгалтерської звітності — день фактичної передачі бухгалтерської звітності суб'єкта господарювання її користувачам або дата відправлення, позначена на штемпелі поштової організації. Під датою представлення бухгалтерської звітності користувачам розуміється найбільш рання з наступних чотирьох можливих дат:

- дата передачі бухгалтерської звітності засновникам, учасникам, учасникам юридичної особи відповідно до установчих документів;
- дата передачі бухгалтерської звітності територіальним органам статистики по місцю реєстрації суб'єкта господарювання;
- дата передачі бухгалтерської звітності в інші адреси відповідно до законодавства України;
- дата опублікування бухгалтерської звітності.

Дата складання бухгалтерської звітності — останній календарний день у звітному періоді; дата, на яку закриваються рахунки, облікові реєстри, складаються баланс і бухгалтерська звітність.

Докази — інформація, отримана інспектором (аудитором) у ході контрольного заходу від економічного суб'єкта, що перевіряється, і третіх осіб, або результат її аналізу, що дозволяють зробити висновки і виразити власну думку аудитора.

Документ первинний — бухгалтерський документ, що складається в момент здійснення фінансово-господарських операцій і є першим свідченням їх здійснення, початком облікової реєстрації.

Документація бухгалтерського обліку — сукупність матеріальних носіїв інформації, що складається економічним суб'єктом по встановленим вимогам під час ведення ним бухгалтерського обліку: первинні облікові документи, зведені облікові документи, реєстри бухгалтерського обліку, дані внутрішньої бухгалтерської звітності.

Документи виправдувальні — документи, що дозволяють і підтверджують правомочність проведення фінансово-господарської операції, що перевіряється.

Достовірність бухгалтерської звітності — ступінь точності даних бухгалтерської звітності, що дозволяє компетентному користувачеві робити на її основі правильні висновки про результати діяльності суб'єктів господарювання і приймати обґрунтовані на цих висновках рішення.

Зовнішній державний аудит — аудит, здійснюваний функціонально й організаційно незалежними у своїй діяльності від виконавчих органів державної влади спеціально створеними законодавчою (представницькою) владою органами фінансового контролю за своєчасним виконанням дохідних і видаткових статей бюджету і бюджетів позабюджетних фондів по обсягу, структурі і цільовому призначенню; визначення ефективності і доцільності

витрат державних засобів і використання державної власності. В Україні такий контроль здійснюється Рахунковою палатою.

Звіт про результати контрольного заходу — підсумковий (зведений) документ про результати проведеного контрольного заходу, висновках і пропозиціях по ньому.

Експертиза документа — перевірка дійсності, достовірності, повноти і відповідності установленим вимогам розглянутого документа.

Ефективність використання фінансових засобів і інших ресурсів — співвідношення результатів діяльності по досягненню поставленої мети з обсягом використаних ресурсів. У ході проведення контрольних заходів головна увага звертається на доцільність і економічну ефективність витрат, на основі аналізу фінансово-господарської діяльності виробляються конструктивні пропозиції і рекомендації зі скорочення нерациональних витрат.

Інвентаризація — перевірка фактичної наявності (стану) майна, засобів і зобов'язань і порівняння їх з даними бухгалтерського обліку.

Інспектор (лат. *inspector* — спостерігач, доглядач) — посадова особа, уповноважена проводити контрольно-ревізійні заходи в межах компетенції контрольного органа і діючого законодавства, а також нормативних правових актів.

Інструкція — документ, що має обов'язковий до виконання характер, регламентуючий порядок визначеної законами, указами, постановами і іншими нормативно-правовими актами діяльності.

Інформація облікова — інформація про об'єкти обліку господарюючого суб'єкта, що характеризують ці об'єкти з кількісної або якісної сторони. (Під об'єктами бухгалтерського обліку розуміють майно господарюючого суб'єкта, його зобов'язання і господарські операції, здійснювані ним у процесі його діяльності). Інформація використовується для складання бухгалтерської звітності, проведення аналізу і управління.

Класифікація аудиту — розподіл аудиту як форми фінансового контролю за визначеними однорідними ознаками на види:

- за організаційними — на планові і позапланові; за часом, спрямуванням тощо.

Контроль (фр. *controls*) — функція системи управління економічними процесами, що полягає у виявленні відхилень фактів про досліджуваний об'єкт від прийнятих стандартів, норм на можливо більш ранній стадії, з метою вживання коригувальних заходів, одержання відшкодування заподіяного збитку і залучення винних до відповідальності, здійснення заходів щодо запобігання таких порушень у майбутньому.

Контроль бухгалтерський — порівняння створених записів у бухгалтерських документах з дійсним положенням фінансово-господарської діяльності. Здійснюється бухгалтером.

Контроль бюджетний — органічна складова частина державного фінансового контролю, за допомогою якого перевіряється формування, розподіл і використання бюджетних коштів в процесі складання проекту бюджету, його розгляду, виконання і складання звіту.

Контроль відомчий — складова частина *внутрішнього* державного фінансового контролю, здійснюваного в міністерствах, відомствах і галузях діяльності в порядку підвідомчості (підпорядкованості).

Контроль документальний — контроль, в основі якого лежить вивчення, систематизація й аналіз різних облікових і інших документів.

Контроль попередній — здійснюється до здійснення фінансово-господарських операцій, зв'язаних з витратою матеріальних і коштів з метою попередження можливих фінансових і інших порушень.

Контроль наступний — проводиться після здійснення фінансово-господарських операцій (у тому числі і перевірених у порядку попереднього контролю). По його результатах визначаються стан виробничого, фінансово-господарського й іншого видів діяльності.

Контроль термінів виконання — систематична перевірка й оцінка інспектором

(ревізором) виконання заходів, запропонованих обревізованому об'єктові господарювання актом ревізії.

Контроль поточний (оперативний) — контроль, що полягає у визначенні реального стану об'єкта фінансового контролю під час виконання господарської операції (виконання бюджету).

Контрольний захід — загальний термін, що включає в себе види і методи контрольної діяльності (комплексна ревізія, тематична перевірка, оперативний контроль і т.д.).

Конфіденційність інформації — принцип аудиту, що полягає в тому, що аудитори зобов'язані забезпечувати збереженість документів і інформацію про підконтрольний об'єкт, не розголошувати її без згоди власника, за винятком випадків, передбачених законодавчими актами України.

Принцип конфіденційності повинний дотримуватися неухильно, навіть якщо розголошення або поширення інформації про економічного суб'єкта, що перевіряється, не наносить йому матеріального або іншого збитку.

Методика аудиту — послідовність використання методів і прийомів, чіткий опис способу виконання контрольних процедур і підготовка заключного документа за підсумками проведеного аудиту.

Методичні вказівки — документ, що встановлює порядок виконання робіт, заходів і інших дій з урахуванням вимог закону, техніко-економічних норм і нормативів, інших контрольних і аудиторських стандартів.

Методологія — вчення про метод наукового дослідження, структуру, логічній організації і способи діяльності; принципи побудови методів, їх наукове узагальнення.

Моніторинг (англ. *monitoring*) — спостереження, оцінка, аналіз і прогноз стану окремих процесів, а також природного і суспільного середовища в цілому.

Наступний контроль — комплекс перевірок, що базуються на організаційно-правових, інформаційних, методичних основах, проведених після завершення звітнього фінансового року, і аналітичних заходів, що дозволяють виявити помилки і виробити пропозиції по їх попередженню.

Нестача — невідповідність по товарно-матеріальних цінностях і коштам, фактичні дані нижче облікових. Визначається під час інвентаризації.

Незаконне використання бюджетних коштів — напрямок і використання бюджетних коштів з порушенням бюджетного законодавства.

Обстеження — метод аудиту, що полягає в ознайомленні контролюючих органів зі станом визначеного напрямку, матеріального об'єкту, питання фінансово-господарської діяльності.

Об'єкт контролю — господарюючий суб'єкт, юридична чи фізична особа, на яку спрямовані контрольні дії суб'єкта контролю.

Об'єктивність — принцип, незалежна позиція у відносинах між аудитором, контролером і підконтрольним суб'єктом, що ґрунтується на умові, що факти, установлені аудитором, будуть спиратися тільки на фактичні матеріали, установлені під час проведення контрольного заходу, відповідно до діючих правил, прийнятими принципами і практикою. Об'єктивність досягається неухильним дотриманням правових норм, одержанням репрезентативного обсягу фактичного матеріалу через аудиторські процедури (інспекції, огляди, опитування, одержання письмових пояснень, аналіз документів, фінансової звітності і статистичної інформації).

Оцінка експертна — кількісні і якісні оцінки процесів і явищ, економічних величин, показників, виконувані експертами на основі суджень. Експертів запрошують за умов необхідності отримання спеціалізованих знань в інтересах результатів аудиту.

Перекручування бухгалтерської звітності — невірне відображення і представлення даних у бухгалтерській звітності в зв'язку з порушенням з боку персоналу господарюючого суб'єкта установлених нормативними документами правил ведення й організації бухгалтерського обліку і підготовки бухгалтерської звітності.

Помилка в бухгалтерському обліку і звітності — ненавмисне порушення правильності даних обліку і звітності, зроблене в результаті арифметичних або логічних погрішностей в облікових записах, пропуску або неправильного представлення фактів господарської діяльності, наявності і стану майна, розрахунків і зобов'язань.

Перевитрата коштів — перевищення витрат коштів над запланованими на основі норм, кошторисів, бюджетів.

Планування контрольних заходів — визначення цілей, вироблення методів, конкретизація області і меж проведення контрольного заходу, розрахунок часу на дослідження й інші процедури, виконання яких необхідно для досягнення поставлених цілей.

Превентивні міри — дії юридичних, фізичних осіб або органів державної влади і управління, спрямовані на попередження небажаних для них процесів або явищ (наприклад, збільшення фіскальних виплат або фінансових ризиків).

Попередній контроль — контроль за формуванням, обговоренням і затвердженням бюджетів у формі закону (рішення), а також законів (рішень) по інших бюджетно-фінансових питаннях, який передують такому затвердженню.

Принципи державного фінансового контролю — основні вихідні умови, яким у відповідності зі стандартами ІНТОСАІ повинний відповідати державний аудит:

- *законність*, що означає неухильне і точне дотримання норм і правил, установлених чинним законодавством, всіма органами, що здійснюють державний аудит, його посадовими особами;
- *незалежність*: органи державного аудиту та співробітники незалежні організаційно та функціонально в частині здійснення контрольної діяльності від інших органів державної влади, органів місцевого самоврядування, а також від політичних і інших суспільних об'єднань.
- *об'єктивність*, означає, що державний аудит здійснюється фахівцями з використанням фактичних документальних даних у встановленому законодавством порядку, шляхом застосування методів, що забезпечують одержання повної і достовірної інформації;
- *відповідальність*, означає, що до правопорушників фінансового законодавства застосовуються міри правової відповідальності;
- *гласність*, що означає відкритість і доступність для суспільства і засобів масової інформації даних про результати контрольних і експертно-аналітичних заходів, проведених у рамках державного аудиту за умови збереження державної, комерційної таємниці;
- *системність*, що означає єдність правових основ контрольної й експертно-аналітичної діяльності, здійснюваної в рамках державного аудиту, нормативно закріплену організацію взаємодії органів, що здійснюють державний аудит, нормативно встановлену періодичність його здійснення.

Перевірка — метод аудиту, що представляє собою контрольну дію або дослідження стану справ на визначеній ділянці діяльності організації, що перевіряється. *Існує кілька видів перевірок*: документальні, вибіркові, комплексні, камеральні, виїзні. *Перевіркою документальною* встановлюється правильність, законність і доцільність господарських операцій.

Перевірка вибіркова передбачає вивчення визначеного питання не шляхом суцільної перевірки всіх об'єктів, а за допомогою обстеження положення справ менш ніж 100 % з них.

Комплексними перевірками в практиці державного аудиту називають перевірки, проведені з метою одночасного вивчення деякої сукупності взаємозалежних між собою питань та участі декількох суб'єктів контролю.

питання або переконатися у достовірності тієї або іншої інформації, що надійшла в орган державного контролю.

Перевірка камеральна, проводиться за місцем перебування податкового органа на основі податкових декларацій і документів, які є для вирахування і сплати податку.

Перевірка виїзна Виїзні перевірки здійснюються контрольними органами у виді тематичних перевірок, перевірок повноти надходження, бюджетних і позабюджетних коштів, а також експрес-перевірок, що проводяться у формі оперативного контролю, як правило, для

підтвердження результатів камеральних перевірок. Виїзні перевірки здійснюються у формі попереднього, поточного і наступного фінансового контролю.

Поточний (оперативний) **контроль** — захід, проведений відповідальним виконавчим і (або) контрольним органом, одночасно з фінансово-господарською операцією, що дозволяє своєчасно аналізувати виявлені відхилення та впливати на хід подій, усуваючи ці відхилення.

Програма (гр. *programme* — оголошення, розпорядження) **контрольного заходу** — план наміченої діяльності; повинний відображати: підставу для проведення контрольного заходу; мету і предмет, питання, що охоплюють зміст контрольного заходу; перелік об'єктів, що перевіряються; терміни початку і закінчення проведення; склад відповідальних виконавців; терміни представлення звіту за результатами контрольного заходу на розгляд або твердження.

Рахункова палата України — постійно діючий орган *державного фінансового контролю*, утворений при Верховній Раді і підзвітний їй. У своїй діяльності керується Конституцією України, законом «Про Рахункову палату України», іншими законами. У рамках задач, визначених чинним законодавством, Рахункова палата України має організаційну і функціональну незалежність.

Раціональність (лат. *rationalis* — розумний, доцільний, обґрунтований) — практична або теоретична обґрунтованість конкретного способу рішення задачі, проведення роботи, виконання заходів, здійснення інших дій використання фінансових або інших ресурсів, досягнення поставленої мети.

Рівень істотності — граничне значення перевертання бухгалтерської звітності, починаючи з якої кваліфікований користувач цієї звітності не зможе робити на її основі правильні висновки і приймати правильні економічні рішення; кількісна характеристика істотності.

Ревізія (лат. *revisio* — перегляд) — метод фінансового контролю по документальній і фактичній перевірці законності, доцільності й ефективності зроблених фінансових операцій у перевіряємому періоді, правильність їхнього відображення в бухгалтерському обліку і звітності, а також законності й обґрунтованості дій посадових осіб при їх здійсненні. *Ревізії планові* передбачаються в планах контрольного фінансового органа. *Ревізії позапланові* призначаються контрольному фінансовому органу відповідними дорученнями визначених законодавством осіб.

Ризик аудиту — суб'єктивно обумовлена імовірність існування істотних перевертень бухгалтерського рахунку, статті балансу, до їх виявлення системою внутрішнього контролю або при припущенні, що внутрішній контроль відсутній, характеристики ступеня схильності до можливих перевертень рахунку бухгалтерського обліку, статті балансу, класу факторів господарської діяльності і бухгалтерської звітності в цілому.

Ризик невиявлення — суб'єктивно обумовлена імовірність того, що застосовувані в ході перевірки контрольні процедури не дозволять виявити реально існуючі помилки, що мають істотний характер окремо або в сукупності.

Ризик системи внутрішнього контролю — імовірність того, що існуючі на підприємстві, системи бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю не будуть вчасно виявляти і виправляти перевертання, що є істотними окремо або в сукупності, і (або) перешкоджати виникненню таких порушень.

Розкрадання — зроблене з корисливою метою протиправне безоплатне вилучення чужого майна на користь винної або іншої осіб, що заподіяли збиток власникові цього майна.

Санкції фінансові — заходу примусового впливу, виражені в грошовій формі, застосовувані до господарюючих суб'єктів за порушення ними діючого законодавства. За видами санкції поділяються на неустойки, штрафи, пені.

Система бухгалтерського обліку — сукупність конкретних форм і методів, що забезпечують можливість для даної організації вести облік свого майна, зобов'язань і господарських операцій у грошовому вираженні шляхом суцільного, безперервного, документального і взаємозалежного їхнього відображення в облікових регістрах на підставі первинних документів, тобто здійснювати ведення бухгалтерського обліку, а також

формувати бухгалтерську звітність.

Система контролю — взаємопов'язана сукупність суб'єкту контролю, об'єкту контролю та контрольні дії.

Стандарт (англ. *standard* — норма, зразок, мірило) — затверджуваний компетентним органом нормативно-технічний документ, у якому встановлюються для загального і багаторазового використання правила, загальні принципи або характеристики, що стосуються різних видів діяльності або їхніх результатів, і який спрямований на досягнення максимального ступеня упорядкування у визначеній області; типовий зразок, еталон, модель, прийняті за вихідні для зіставлення з ними інших предметів (товарів, виробів).

Суб'єкт контролю — юридична особа, інституція, контрольний орган, посадова особа, група фахівців, що проводять контрольний захід, спрямовуючи контрольні дії на об'єкт контролю.

Факт господарського життя — дія або подія в діяльності господарюючого суб'єкта, що включає в себе господарські операції, які змінюють склад його активів, пасивів або фінансових результатів.

Фінансовий аудит — метод державного фінансового контролю, що виконується під час комплексу контрольно-ревізійних і експертно-аналітичних заходів, проведених органом зовнішнього державного фінансового контролю у всіх суб'єктах відомчої структури витрат бюджету з метою встановлення ступеня достовірності фінансової звітності. Також проводиться і фінансовий аудит бюджетів позабюджетних фондів.

Шахрайство — злочин у сфері економіки, спрямований проти власності, що представляє собою розкрадання чужого майна або придбання права на чуже майно шляхом обману або зловживання довірою.

Шахрайство в бухгалтерському обліку — навмисна дія або бездіяльність, спрямована на перекручування бухгалтерської звітності.

4. ТЕМАТИКА КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ЇЇ ВИКОНАННЯ.

Варіант №1

1. Формування реєстру суб'єктів аудиторської діяльності.
2. Поняття шахрайства та помилки.
3. **Задача.** *Вашого знайомого спіткала невдача: йому не вдалося скласти іспит на отримання сертифікату аудитора. Чи доведеться йому забути свою мрію стати аудитором ?*

Варіант №2

1. Зміст понять: аудит, аудиторська діяльність, аудиторська фірма, аудитор, публічна бухгалтерська звітність, користувачі публічної бухгалтерської звітності. (Розділ 1 Закону України «Про аудиторську діяльність»).
2. Методи отримання аудиторських доказів.
3. **Задача.** *Перерахуйте основні джерела отримання доказів для досягнення такої мети, як право власності на землю і будівлі.*

Варіант №3

1. Сертифікація в аудиторській діяльності.
2. Аудиторські докази: зміст, вимоги, класифікація.
3. **Задача.** *На підприємстві ризик системи обліку і ризик системи внутрішнього контролю становить 0.68, ризик не виявлення помилок аудиторам – 0,25. Визначити величину аудиторського ризику.*

Варіант №4

1. Закону України «Про аудиторську діяльність» як правова основа аудиту: зміст, критична оцінка.
2. Характеристика методів документального контролю.
3. **Задача.** *У 2010 році фірма «Тераудит» перереєструвалася у товариство з обмеженою відповідальністю. Чи підлягає обов'язковій перевірці фінансова звітність за 2010 рік цієї фірми ?*

Варіант №5

1. Відповідальність аудиторів та аудиторських фірм.
2. Характеристика методів фактичного контролю.

3. **Задача.** Ви аудитор фірми «Гроно». Ваша фірма має бажання переїхати в інший офіс, і фірма «Гроно» запропонувала вам зручне приміщення в будівлі, власником якої вона є. Які проблеми можуть виникнути у зв'язку з цією пропозицією?

Варіант №6

1. Права аудиторів та аудиторських фірм.
2. порядок залучення основним аудиторам до аудиторської перевірки інших аудиторів, асистентів, експертів.
3. **Задача.** Які принципи кваліфікації аудиторів Німеччини можна і доцільно використати в умовах України.

Варіант №7

1. Обов'язки аудиторів та аудиторських фірм.
2. Використання матеріалів внутрішніх аудиторів.
3. **Задача.** Один із засновників фірми «Консул» хоче заключити договір з аудиторською фірмою про надання послуг по перевірці правильності організації бухгалтерського обліку з метою дати обґрунтування про звільнення з посади генерального директора. Розмір плати за послуги засновник пропонує визначити в залежності від досягнення постановленої мети.

Варіант №8

1. Кваліфікаційні вимоги до професії аудитора.
2. Загальний огляд звітності підприємства за звітний період, що перевіряється.
3. **Задача.** Перевіряючи правильність і обґрунтованість нарахування та видачі заробітної плати аудитор виявив, що при відомостях на видачу зарплати були відсутні деякі табеля виходу робітників на роботу. Про що свідчить ця ситуація?

Варіант №9

1. Етичні вимоги до аудиту.
2. Огляд звітності за попередній період.
3. **Задача.** За наслідками Інвентаризації каси виявлена недостача грошей в сумі 85 грн. В бухгалтерії зазначена сума недостачі відображена таким бухгалтерським доведенням: Дт 23 Кт 30. Проаналізуйте економічний зміст складеного проведення і на цій основі запропонуйте всі необхідні процедури для виконання цієї ситуації.

Варіант №10

1. Класифікація об'єктів аудиту.
2. Визначення ознак аудиторської оцінки звітності.
3. **Задача.** Досліджуючи первинні документи на відпуск зі складу тканини в цех розкрою, аудитор встановив, що в основному відпуск тканини оформляють лімітно-забірними картами. Додатково тканини відпускають зі складу в цех розкрою понад норму за разовими вимогами, підписами у багатьох випадках лише особами, які відпустили і прийняли тканину. Бланк вимоги як первинного документа, розроблений на підставі без затвердження у встановленому порядку, не передбачає розпорядчих підписів службових осіб на відпуск сировини на виробництво понад передбачену нормами кількість. Охарактеризуйте це порушення.

Варіант №11

1. Характеристика внутрішнього і зовнішнього аудиту: їх відмінності і взаємозв'язок.
2. Лист – зобов'язання аудитора перед клієнтом.
3. **Задача.** Під час укладення договору на проведення аудиту замовник запропонував здійснити оплату виконаних робіт власною продукцією (тобто укласти бартерну угоду). Чи можливо це за чинним законодавством України?

Варіант №12

1. Порядок створення та повноваження Аудиторської Плати України.
2. Аудиторський ризик: зміст, вид оцінка.
3. **Задача.** Працівник аудиторської фірми, сертифікований аудитор, є засновником комерційного банку. Оцініть цю ситуацію з точки зору необхідності дотримання принципу незалежності для України.

Варіант №13

1. Формування реєстру суб'єктів аудиторської діяльності.
2. Поняття шахрайства та помилки.
3. **Задача.** Вашого знайомого спіткала невдача: йому не вдалося скласти іспит на отримання сертифікату аудитора. Чи доведеться йому забути свою мрію стати аудитором ?

Варіант №14

1. Сертифікація в аудиторській діяльності.
2. Аудиторські докази: зміст, вимоги, класифікація.
3. **Задача.** На підприємстві ризик системи обліку і ризик системи внутрішнього контролю становить 0.68, ризик не виявлення помилок аудитором – 0,25. Визначити величину аудиторського ризику.

Варіант №15

1. Відповідальність аудиторів та аудиторських фірм.
2. Характеристика методів фактичного контролю.
3. **Задача.** Ви аудитор фірми «Гроно». Ваша фірма має бажання переїхати в інший офіс, і фірма «Гроно» запропонувала вам зручне приміщення в будівлі, власником якої вона є. Які проблеми можуть виникнути у зв'язку з цією пропозицією?

Варіант №16

1. Обов'язки аудиторів та аудиторських фірм.
2. Використання матеріалів внутрішніх аудиторів.
3. **Задача.** Один із засновників фірми «Консул» хоче заключити договір з аудиторською фірмою про надання послуг по перевірці правильності організації бухгалтерського обліку з метою дати обґрунтування про звільнення з посади генерального директора. Розмір плати за послуги засновник пропонує визначити в залежності від досягнення постановленої мети.

Варіант №17

1. Етичні вимоги до аудиту.
2. Огляд звітності за попередній період.

3. **Задача.** *За наслідками Інвентаризації каси виявлена недостача грошей в сумі 85 грн. В бухгалтерії зазначена сума недостачі відображена таким бухгалтерським доведенням: Дт 23 Кт 30. Проаналізуйте економічний зміст складеного проведення і на цій основі запропонуйте всі необхідні процедури для виконання цієї ситуації*

Варіант №18

1. Зміст обов'язкового і необов'язкового аудиту.
2. Володіння і зберігання робочих документів аудитора.
3. **Задача.** *До якого виду аудиторської діяльності відносяться наступні роботи:*
 - *Перевірка і підтвердження бухгалтерської звітності.*
 - *Аналіз діяльності підприємства.*
 - *Консультації з питань оподаткування.*

Варіант №19

1. Мета і завдання аудиту.
2. Види аудиторських висновків.
3. **Задача.** *Аудитори оцінили, що власний ризик, та ризик контролю на підприємстві становить 0,75. Який ризик не виявлення помилок вони запланували якщо бажаний аудиторський ризик дорівнює 0,05*

Варіант №20

1. Зміст та необхідність аудиту.
2. Методи отримання аудиторських доказів.
3. **Задача.** *Перевіряючи правильність і обґрунтованість нарахування та видачі заробітної плати аудитор виявив, що при відомостях на видачу зарплати були відсутні деякі табеля виходу робітників на роботу. Про що свідчить ця ситуація?*

Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи

Контрольну роботу з курсу "Аудит" виконують студенти заочної форми навчання до складання іспиту.

Мета контрольної роботи полягає в подальшому поглибленні і закріпленні теоретичних знань з організації та методики аудиту.

Контрольна робота складається з двох теоретичних питань і практичної ситуації.

Варіанти для виконання контрольної роботи розподіляють, виходячи з останньої цифри залікової книжки студента.

Для розкриття змісту теоретичних питань і розв'язання завдань студент повинен володіти знаннями з даного курсу і вміти використовувати рекомендовану літературу. Перед виконанням контрольної роботи відповідно до поставленого теоретичного питання і умови завдання слід підібрати літературу (нормативні і законодавчі акти, монографії, підручники, газетні і журнальні статті). Після цього студент приступає до виконання контрольної роботи.

Відповідаючи на теоретичне питання, студент повинен показати глибину засвоєння теоретичного матеріалу. Відповідь на питання повинна бути змістовною. Матеріал слід викладати лаконічно, не допускаючи скорочення слів і назв.

Розв'язання практичних ситуацій допоможе студентові осмислити організацію і методику аудиту.

В кінці контрольної роботи необхідно навести список використаної літератури.

Контрольну роботу виконують в міжсесійний період і подають на кафедру. Успішно виконана контрольна робота зараховується. При неправильній відповіді на теоретичне питання і невірному розв'язанні задач роботу повертають студенту для внесення виправлень і доповнень.

Студентів, які не виконали контрольної роботи або їх роботу не зарахували, до іспиту з даного курсу не допускають.

Контрольну роботу студенти пишуть від руки на стандартних листках білого паперу форматом А4 або у звичайному учнівському зошиті. Обсяг роботи не повинен перевищувати 15 -20 сторінок. Сторінки роботи мають бути суцільно пронумеровані арабськими цифрами, починаючи з першої сторінки (на першій і другій сторінках номери не проставляють).

5. ТЕМАТИКА

курсівих робіт з курсу "АУДИТ" для студентів спеціальності 6.030509 "Облік і аудит" всіх форм навчання.

1. Система фінансового контролю в Україні та її розвиток в умовах ринкової економіки.
2. Місце аудиту в системі фінансового контролю.
3. Суть та об'єктивна необхідність аудиту.
4. Історичний розвиток аудиту, проблеми і перспективи його становлення в Україні.
5. Організація внутрішнього аудиту в Україні та його особливості.
6. Організація зовнішнього аудиту в Україні та його особливості.
7. Внутрішній аудит в управлінні виробничими процесами.
8. Стратегічний аудит, його значення та практика застосування.
9. Кодекс професійної етики аудитора та його роль в якості і ефективності аудиторської діяльності.
10. Аудиторські процедури та практика їх застосування в аудиті.
11. Порядок проведення аудиту та надання аудиторських послуг.
12. Організація аудиторських перевірок: етапи проведення, їх зміст, взаємозв'язок і взаємообумовленість.
13. Організаційні та методологічні аспекти аудиту в умовах застосування міжнародних стандартів.
14. Особливості організації аудиту в умовах АРМ бухгалтера.
15. Аудит в комп'ютерному середовищі.
16. Система внутрішнього контролю і організація та оцінка ефективності.
17. Планування аудиторської діяльності.
18. Фінансовий аналіз в аудиторській діяльності.
19. Аудиторські докази, способи їх одержання та практичне використання в аудиторській діяльності.
20. Документування процесу аудиту та аудиторський висновок в аудиторській діяльності.
21. Аудит ефективності функціонування підприємства.
22. Організація, планування та порядок проведення аудиту основних засобів .
23. Організація, планування та методика аудиту необоротних матеріальних активів.
24. Організація, планування та методика аудиту нематеріальних активів.
25. Організація, планування та методика аудиту зносу необоротних активів .
26. Організація, планування та методика аудиту фінансових інвестицій.

27. Організація, планування та методика аудиту капітальних інвестицій.
28. Аудит інвестиційної діяльності підприємства.
29. Матеріальні ресурси підприємства: організація і методика аудиту.
30. Організація, планування та методика аудиту дебіторської заборгованості.
31. Організація, планування та методика аудиту виробничих запасів.
32. Організація, планування та методика аудиту малоцінних та швидкозношуваних предметів.
33. Організація, планування та методика аудиту незавершеного виробництва.
34. Організація, планування та методика аудиту готової продукції та її реалізації.
35. Організація, планування та методика аудиту продукції сільськогосподарського виробництва.
36. Організація, планування та методика аудиту товарів.
37. Організація, планування та методика аудиту каси та касових операцій.
38. Організація, планування та методика аудиту розрахункових операцій по рахунках в банках.
39. Організація і методика аудиту операцій з грошовими коштами у національній та іноземній валютах.
40. Організація, планування та методика аудиту операцій з коштами.
41. Організація, планування та методика аудиту розрахунків з різними дебіторами.
42. Організація і методика аудиту розрахунків з кредиторами.
43. Аудит кредитів банку та інших позикових коштів підприємства.
44. Організація, планування та методика аудиту резервів сумнівних боргів та витрат майбутніх періодів.
45. Організація, планування та методика аудиту власного капіталу і забезпечення майбутніх витрат і платежів.
46. Організація та методика аудиту зовнішньоекономічної діяльності,
47. Організація, планування та методика аудиту цільового фінансування та цільових надходжень.
48. Організація, планування та методика аудиту зобов'язань.
49. Організація, планування та методика аудиту короткострокових зобов'язань, поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями.
50. Організація, планування та методика аудиту розрахунків з дебіторами і кредиторами за товарними операціями.
51. Організація, планування та методика аудиту розрахунків за податками й платежами.
52. Організація, планування та методика аудиту розрахунків із страхування.
53. Організація, планування та методика аудиту розрахунків з оплати праці.
54. Організація, планування та методика аудиту розрахунків з учасниками та розрахунків за іншими операціями.
55. Організація, планування та методика аудиту доходів від реалізації.
56. Організація, планування та методика аудиту доходів.
57. Організація, планування та методика аудиту доходів від участі в капіталі та інших фінансових доходів.
58. Аудиту витрат звичайної діяльності підприємства.
59. Організація, планування та методика аудиту фінансових результатів.
60. Організація, планування та методика аудиту витрат на оплату праці.
61. Організація, планування та методика аудиту прямих витрат.
62. Організація, планування та методика аудиту накладних витрат.
63. Організація, планування та методика аудиту збутової діяльності підприємства.
64. Організація, планування та методика аудиту операцій на позабалансових рахунках.
65. Методика аудиту фінансової звітності.
66. Методика аудиту балансу підприємства.
67. Методика аудиту звітності про фінансові результати діяльності підприємства.
68. Особливості аудиту підприємств малого бізнесу.

**6. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ
СТУДЕНТІВ
З ДИСЦИПЛІНИ "АУДИТ"**

1. Зміст фінансово-господарського контролю, характеристика його форм.
2. Порівняння форм фінансово-господарського контролю.
3. Зміст та необхідність аудиту.
4. Історичний розвиток аудиту.
5. Етапи, проблеми, перспективи становлення аудиту в Україні.
6. Роль і значення аудиту в умовах ринку.
7. Мета і завдання аудиту.
8. Класифікація аудиту.
9. Зміст обов'язкового і необов'язкового аудиту.
10. Характеристика внутрішнього і зовнішнього аудиту: їх відмінності і взаємозв'язок.
11. Предмет і об'єкти дослідження аудиту.
12. Класифікація об'єктів аудиту.
13. Основні вимоги до аудиту.
14. Етичні вимоги до аудиту.
15. Кваліфікаційні вимоги до професії аудитора.
16. Права аудиторів та аудиторських фірм.
17. Обов'язки аудиторів та аудиторських фірм.
18. Відповідальність аудиторів та аудиторських фірм.
19. Закон України "Про аудиторську діяльність" як правова основа аудиту: зміст, критична оцінка.
20. Зміст понять: аудит, аудиторська діяльність, аудиторська фірма, аудитор, публічна бухгалтерська звітність, користувачі публічної бухгалтерської звітності. (Розділ 1 Закону України "Про аудиторську діяльність").
21. Сертифікація в аудиторській діяльності.
22. Формування реєстру суб'єктів аудиторської діяльності.
23. Порядок створення та повноваження Аудиторської Палати України.
24. Професійна громадська організація аудиторів України: порядок створення та повноваження.
25. Обов'язки господарюючих суб'єктів при проведенні аудиту.
26. Зміст міжнародних нормативів аудиту.
27. Характеристика етапів проведення аудиту.
28. Пошук клієнтів аудиторськими фірмами. Ознайомлення з діяльністю клієнта.
29. Зміст, структура договору на проведення аудиту.

30. Лист - зобов'язання аудитора перед клієнтом.
31. Необхідність планування аудиту.
32. Планування аудиту.
33. Зміст загального плану аудиту і аудиторської програми.
34. Оцінка системи внутрішнього контролю.
35. Методи оцінки системи внутрішнього контролю.
36. Поняття і оцінка суттєвості в аудиті.
37. Аудиторський ризик: зміст, види оцінка.
38. Поняття шахрайства та помилки.
39. Аудиторські докази: зміст, вимоги, класифікація.
- 36
40. Методи отримання аудиторських доказів.
41. Характеристика методів документального контролю.
42. Характеристика методів фактичного контролю.
43. Використання матеріалів внутрішніх аудиторів.
44. Порядок залучення основним аудиторам до аудиторської перевірки інших аудиторів, асистентів, експертів. .
45. Загальний огляд звітності підприємства за звітний період, що перевіряється.
46. Огляд звітності за попередній період.
47. Огляд подій, які виникли після дати складання звітності.
48. Визначення ознак аудиторської оцінки звітності.
49. Зміст робочої документації аудитора та вимоги до неї.
50. Склад робочої документації.
51. Володіння і зберігання робочих документів аудитора.
52. Аудиторський висновок: зміст, структура.
53. Види аудиторських висновків.
54. Додаткова підсумкова документація.
55. Аудиторські висновки спеціального призначення.

7 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ПО ДИСЦИПЛІНІ

1. Закон України “Про аудиторську діяльність” від 22.04.93р. (із змінами і доповненнями) // Світ бухгалтерського обліку, 1998. - № 7-8.
2. Положення про організацію бухобліку і звітності в Україні. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 3.04.1993р. №250 (із змінами і доповненнями) // Світ бухгалтерського обліку, 1998. - №6.
3. Положення про ліцензування аудиту. Затверджено Аудиторською палатою України 17.02.94р. // Світ бухгалтерського обліку, 1998. - №7-8.
4. Положення про сертифікацію аудиторів. Затверджено рішенням Аудиторської палати України 27.11.97р. №60/5. – Бухоблік і аудит, 1998. - №4.
5. Адамс Р. Основы аудита. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1995. – с.24-29.
6. Аренс А., Лоббек Дж. Аудит. – М.: Финансы и статистика, 1995. – с.19-23
7. Андреев В.Д. Практичний аудит. Справоч.пособие. – М.: Экономика, 1994. – с.20-25.
8. Аудит: Збірник задач та практичних ситуацій: Навч. пос./Г.М.Давидов та ін.. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2001. -170 с.
9. Аудит: Практ.пособие. / Под ред. А.Кузьминского. – К.: Учетинформ, 1996. – с.17-30.
10. Аудит и ревизия. Справоч. пособие; Под общ.ред. И.Н.Белого. – Мн.: ООО “Мисанта”, 1994. – 221с.
11. Білуха М.Т. Теорія фінансово-господарського контролю і аудиту: Підручник. – К.: Вища школа, 1994. – с.51-102.
12. Білуха М.Т. Курс аудиту. – К.: Вища школа – Знання, 1998. – с.94-110.
13. Бутинець Ф.Ф. Аудит: Підручник для студентів спеціальності “Облік і аудит” вищих навчальних закладів. – 2-е вид., перероб. та доп. – Житомир: ПП “Рута”, 2002. – 672с.
14. Бутинець Ф.Ф. Аудит: Підручник для студентів спеціальності “Облік і аудит” вищих навчальних закладів. – 3-е вид., перероб. та доп. – Житомир: ПП “Рута”, 2006. – с.220-254.
15. Внутренний аудит: организация и методика. Науч.-практ. пособие /А.А.Сухарева, И.Н.Дмитренко. – Донецк: Дон.ГУЭТ, 2000. – с.23-26.
16. Давидов Г.М. Аудит: Навч. посібник. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Т-во “Знання”, КОО, 2001. – 363с. – (Вища освіта ХХІ століття).
17. Завгородній А.Г. Аудит: теорія і практика: Навчальний посібник. - 2-е вид., перероб. і доп. – Львів: Видавництво національного університету «Львівська політехніка», 2004. – с.57-59.

18. Зубілевич С.Я., Голов С.Ф., Основи аудиту. – К.: Ділова Україна, 1996. – с.19-23.
19. Ільїна С.Б. Основи аудиту: Навчально-практичний посібник.- К.: Кондор, 2006. – с.204-212.
20. Кулаковська Л.П. Основи аудиту. Навч.посібник. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – с.5-62.
21. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Основи аудиту: Навч.посібник. – Львів: «Новий Світ-2000», 2002. – с.387-406.
22. Нападовська Л.В. Внутрішньогосподарський контроль в ринковій економіці. Монографія. – Дніпропетровськ: Наука і світ, 2000. – с.14-50.
23. Національні нормативи аудиту. Кодекс професійної етики аудиторів України. / Затв. рішенням АПК від 18 грудня 1998р. № 73. – К.: Основа, 1999. – с.82-85.
24. Робетсон Дж.К. Аудит. – М.: КРМС и Контакт, 1993. – с.241-289.
25. Романів М.В. Державний фінансовий контроль і аудит. – К.: ТОВ “Ніоос”, 1998. – с.5-18.

